

kül

- 54 -

1980.06.05.

sk0086 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztették: patak károly
kopreda dezső
németh gyula
- vége -

22.28

050680 0860

Nm

--

60.010/k

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1980. június 6.

kül.

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001
várható események
1980. június 6. /mti/

freiburg /nszk/: az fdp rendkívüli választási kongresszusa
amsterdam: megnyílik a holland kp xxvii. kongresszusa

dl pk
06.30 060680 0206

--

sk0002 4 300 mtik1002
a szerkesztőségek tájékoztatására

heti várható
1980. június 6. /mti/

június 9., hétfő:
- kiprianu ciprusi elnök hivatalos látogatásra csehszlovákiába
érkezik
- francois-poncet francia külügyminiszter romániai látogatásának
második napja
- opec - árrögztető tanácskozása algirban
- a német szociáldemokrata párt /spd/ rendkívüli kongresszusa
essenben
június 10., kedd:
- az iraki külügyminiszter kétnapos látogatásra franciaországba
érkezik

juunius 11., szerda:
 - huang hua befejezi svédországi látogatását
 - véget ér frydenlund norvég külügyminiszter lengyelországi látogatása
 - a nigériai külügyminiszter háromnapos hivatalos látogatásra spanyolországba érkezik
 - kgst- tanácskozás kezdődik rostokban a display technika alkalmazásáról
 juunius 12. csütörtök:
 - az európai közösségek tanácsának értekezlete velencében /közös piaci csucs/
 - szófiában megnyílik az európai oktatási miniszterek 3. regionális konferenciája /21-ig/
 junius 13., péntek:
 - handel-fesztivál halleban magyar részvétellel
 junius 14., szombat:
 - nincs előrejelzés
 junius 15., vasárnap:
 - morning star-ünnepség - ötven éves nagy-britannia kommunista pártjának hivatalos lapja
 - lejár a cipruson álmásozó ensz békefenntartó erők mandátuma to ng
 06.34 060680 1420

-.-

sk0003 4 230 mtik1003
 sosem tul késő
 london, 1980. junius 6. /dpa, ap/ - a dél-angliai kent grófság egyik kisvárosában 94 éves korában mondta ki a boldogító igent 85 éves vőlegénye oldalán elsie burtenshaw. a házasságkötés után john gatton, az ujdonsült férj, ujságíróknak elmondta: a házasságkötés oka az, hogy elsie megelégedte a kettejük otthona közötti két kilométeres távolságot, amelyet a hölgy hét éves ismeretségük alatt minden nap egyszer gyalogszerrel tett meg. az ifju asszony nyilatkozata szerint „soha nincs tul késő a házassághoz. és mi igazán jó barátok vagyunk.,,
 csk pk
 06.36 060680 0587

-.-

sk0004 4 300 mtik1004
 nsk - árnyékkormány /1. rész/
 sándor istván, az mti tudósítója jelenti:
 bonn, 1980. junius 6. /mti/ - franz josef strauss, a nyugatnémet ellenzék kancellárjelöltje, pénteken délelőtti sajtóértekezleten mutatta be „árnyékkormányát.,,
 a kereszténydemokrata /cdu/ és a keresztényszociális /csu/ unió vezető politikusaiból álló csapat lesz hivatott a bajor tartományi miniszterelnököt támogatni a bonni hatalomért vívott harcában.

le

az összeállítás legszembeütőbb eleme: helmut kohl a cdu elnöke, aki a legutóbbi választásokon alulmarradt helmut schmidt kancellárral szemben, a jobboldal választási győzelme esetén nem vállalna tisztségét egy strauss-kormányban. helyette gerhard stoltenberg schleswig-holstein-i tartományi miniszterelnök a jelölt az alkancellár és egyben a pénzügy- vagy gazdasági miniszter posztjára. az árnyék-kabinet többi miniszteri tárcáját strauss óvatosságból még nem ígérte hivatalosan oda: csak az egyes politikusok eddigi tevékenységéből lehet következtetni arra, ki melyik minisztériumot kapná.

a szűken vett választási csapatot a cdu-kézben lévő tartományok miniszterelnökei és néhány tekintélyes kereszténypárti politikus - barzel volt cdu-elnök, walter wallmann frankfurti és manfred rommel stuttgarti főpolgármester - egészíti ki.

a kereszténydemokraták részéről alfred dregger és manfred wörner személyében két katonapolitikai szóvivő, valamint heinrich geissler, a párt főtitkára és walther kiep tartományi pénzügyminiszter szerepel strauss segítői között. a bajor csu bonni parlamenti frakciójának vezetőjét, friedrich zimmermant és a müncheni kultuszminiszter hans maier delegálta.

strauss óvatossága a legutóbbi közvéleménykutatások adatainak fényében érthető: az nsk választóinak nagy része egyértelműen schmidt kancellárt részesíti előnyben vele szemben a választásokon. a „második emberre,, , stoltenbergre nem véletlenül esett a választás: strauss ezzel az északot is be akarta vonni kormányába - abban a reményben, hogy a bajorokkal szemben meglehetősen hűvösen viselkedő észak-német választók nagyobb részét nyerheti meg magának. stoltenberg személyes karrierjében nagy előrelépést jelent ez a pozíció, még ha kevés is a reménye arra, hogy valóságban is átvegye a kormányfő első helyettesének szerepét. /folyt./

or/gi ng

06.40 060680 2326

-.-

sk0005 4 300 mtik1005
 nsk-árnyékkormány /2. rész/
 bonni politikai megfigyelők a legérdekesebbnek kohl magatartását látják. a cdu-elnök - akit strauss hosszú beharc után fosztott meg egy újbóli kancellárjelöltségtől - a jelek szerint számol vetélytársa vereségével és már a strauss utáni időkre készül. ennek jegyében marad egyelőre a cdu-csu parlamenti vezetője és abban reménykedhet, hogy egy vesztes választás után a két kereszténypárt újból négy évre - és az 1984-es választásokra - vezetőjének választja majd.

or/gi ng

06.41 060680 0524

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

rövid hírek

kina-zimbabwe

peking, 1980. június 6. /afp/ - simon muzenda zimbabwei

miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter, csütörtökön a kínai kormány meghívására pekingbe érkezett.

robbanás

szöul, 1980. június 6. /upi/ - robbanás történt csütörtökön a dél-koreai kvangzsü egyik zsufolt szállodai éttermében. a robbanás következtében 23 ember meghalt. a rendőrség szerint vagy propángáz-palack robbanása, vagy rövidzárlat okozta a balesetet.

brazília-mazambik

maputo, 1980. június 6. /upi/ - ramiro saraiva guerrerio brazil külügyminiszter csütörtökön négynapos látogatásra mozambikba érkezett, ahol kölcsönös érdeklődésre számot tartó gazdasági kérdésekről tárgyal vendéglátóival. ő az első magas rangú brazil politikus, aki mozambik függetlenné válása /1975/ óta az afrikai országba látogat.

európai diákszervezetek

prága, 1980. június 6. /mti/ - csütörtökön brnóban megkezdődött az európai diákszervezetek xvii. találkozója. a tanácskozáson főként azokról az ifjúsági akciókról lesz szó, amelyek előmozdithatják a béke, az enyhülés és a leszerelés ügyét. a konferenciát most első ízben tartják csehszlovákiában.

ps sn fm pk

07.30 060680 1189

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

kennedy, reagan /1. rész/

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1980. június 6. /mti/ - carter elnök csütörtökön „béketalálkozóra”, hívta edward kennedyt, de az egyórás fehérházi tanácskozás után a szenátor kijelentette: feltett szándéka, hogy tovább folytatja a harcot a demokrata párt elnökjelöltségért. - a carterrel való jobb megértést egyébként a nyílt, őszinte vita szolgálhatja -, mondotta. kennedy kitért a kérdések elől, hogy támogatja-e majd cartert, ha az elnököt az augusztusi pártkongresszus /amint valószínű/ elnökké jelöli. „arra számítok, hogy én leszek a jelölt...”, jelentette ki a szenátor. carter tartózkodóan nyilatkozott: a maga részéről nem igényli a párton belüli vitát, egyébként pedig úgy véli, hogy adott esetben kennedy és tábora támogatása nélkül is megszerezheti az elnökjelöltséget.

a számok mindenképpen carter mellett szólnak: az elnök a 34 demokrata előválasztás közül 23-at nyert meg, a többi esetben kennedy szerzett többséget. carter eddig 1.962 küldöttre támaszkodhat /a jelöléshez szükséges minimális többség 1.666/, míg kennedynek 1.212 delegátusa van. e számok már alig módosulnak.

washingtonban általános a vélemény, hogy edward kennedy elvesztette valós esélyeit az elnökjelöltség megszerzésére, bár az

össze még minden felmérés szerint 2:1 arányban vezetett carterrel szemben. az elnök népszerűsége időközben nem növekedett, hanem éppenséggel csökkent, a szenátor így csak magát és kampányának irányítóit hibáztathatja. sokan osztják a nézetet, hogy az utolsó életben maradt kennedy-fivér állítólagos jellemhibái nem kevés választót tartanak tőle távol. más rétegek viszont a fagyossá vált nemzetközi légkörben, az ország növekvő gazdasági gondjai miatt fordulnak el a „tul liberálisnak”, tartott politikustól.

az előjelek szerint kennedy végül megelőlszik majd azzal, hogy kisebb-nagyobb engedményeket kap a carter-táborától, és viszonzásul nem élezi a végőkig a harcot az augusztusi kongresszuson. értesülések szerint kennedy főleg szociális ígéreteket igényel az elnöktől: vezessék be a carter által „tul költségesnek”, minősített általános betegbiztosítást, adjanak több pénzt a szegények, a nagyvárosi gettók támogatására, stb. a szenátor - a christian science monitor szerint - ahhoz is ragaszkodik, hogy az elnök a törvény előírásainak megfelelően tanácskozzék a kongresszussal, mielőtt külföldön vetne be amerikai katonákat. /folyt./

ha/im fm pk

07.34 060680 2464

-.-

sk0008 4 230 mtik1008

kennedy, carter /2. rész/

az amerikai belpolitikai mozgás másik fontos fejleménye, hogy ronald reagan, a republikánusok valószínű elnökjelöltje, csütörtökön nyilvánosan békét kötött hajdani vetélytársával, gerald ford volt elnökkel. ford még nemrég arról beszélt, hogy véleménye szerint a republikánusok nem nyerhetik meg az őszi választást, ha reagan a jelöltjük, és hogy maga is az indulást fontolgatta. ford most pontosan az ellenkezőjét mondotta: maradéktalan támogatásáról biztosította a jelöltet. „nincs rá mód, hogy ő legyen reagan alelnökjelöltje - tette hozzá gerald ford.

ha/im fm pk

07.36 060680 0617

-.-

sk0009 4 260 mtik1009

magyar hanglemes-siker - japán

tokió, 1980. június 6. /mti/ - hatalmas érdeklődés fogadta japánban a neoton-familia kislemezét, amely rövid idő leforgása alatt a júniusi lemezlista egyik éllovasa lett. a siker hatására a japánban élő híres fülöp-szigeti énekesnő, marilin, hamarosan külön lemezre énekl majd japánul a santa maria című magyar számot. az egyik

le

legnagyobb japán tv-állomás, az aszahi terebi, június 22-én egyórás
filmet mutat be csucsidőben a neoton-familiáról, amelynek negylemeze
júliusban kerül a japán főváros hanglemezboltjaiba./flesch/
fn/zsa fm pk
07.39 060680 0587

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

cossiga tv-beszéd
simó endre, az mti tudósítója jelenti:
róma, 1980. június 6. /mti/ - cossiga olasz kormányfő csütörtök
esti tv-sajtóértekezletén megerősítette: kötelességének érzi, hogy
hivatalában maradjon és - a kereszténydemokratákkal, a
szocialistákkal és a köztársasági pártiakkal összefogva -
kormányozza az országot.

ugyanakkor elismerte, hogy a donat-cattin-ügy miatt valószínűleg
parlamentari vizsgálat alá kell vetnie magát. mint ismeretes, az a vád
érte, hogy az ő információja alapján szökhetett külföldre a
kereszténydemokrata párt főtitkárhelyettesének, carlo
donat-cattinnek marco nevű fia, akit a rendőrség terroristának tart
és el akart fogni./ a kormányfő azzal az indokkal tagadta meg a
választ egy konkrét kérdésre, hogy tekintettel kell lennie a
vizsgálatra.

külpolitikai kérdésekről szólva cossiga sikraszállt a nyugati
szövetségi rendszer megerősítéséért. azt mondta, hogy „a nyugatnak
határozottnak kell lennie afganisztán ügyében,„ közvetve bírálta
giscard d'estaing francia elnök „önálló politikai vonalát,„ és
varsói tanácskozását leonyid brezsnyevvel, viszont támogatásáról
biztosította schmidt kancellár küszöbön álló moszkvai utját.

megerősítette: kormánya az „európai nukleáris egyensúly,„ hive,
és támogatja a nato atomfegyver-korszerűsítési programját, vagyis az
amerikában előállított „európakéták,„ nyugat-európai telepítését.

bizonyos aggodalommal szölt a közel-keleti helyzetről. ugy
vélekedett, hogy e helyzet éleződése maga után vonhatja a
kőolajszállítmányok csökkenését, ez pedig életmódjuk gyökeres
megváltozására készítheti az olaszokat.

az olimpiai részvételről azt mondta, hogy kormánya csak
„politikai értéktétel,„ akart alkotni azzal, hogy bojkottálja a
játékokat. szavaiból az tűnt ki, hogy róma nem akarja adminisztratív
intézkedéssel megakadályozni az olasz civil sportolók részvételét a
moszkvai játékokon.

se/zsa fm pk
07.45 060680 1938

-.-

sk0011 1 300 mtik1011

vaklárma
washington, 1980. június 6. /reuter/ - ismét hamis nukleáris
riadó volt az egyesült államokban - jelentették csütörtökön a
pentagonban.

egy számítógép tévedett a nebraskai omahában kedden: „az
egyesült államok ellen indított rakétatámadást,„ jelzett. a vakriadó
három percig tartott, ezalatt hawaii szigetéről már utnak indult egy
katonai repülőgép, több légideszant parancsnoki központtá
átalakított boeing-707-es pedig azonnali felszálláshoz készült. mire
azonban carter elnök és brown hadügyminiszter értesült a riadóról -
ellentámadásra csak az elnök adhat parancsot - már kiderült:
vaklárma volt.

a pentagon szóvivője szerint más számítógépek nem jeleztek
„támadást,„ a riadót valójában csak „óvatosságból,„ rendelték el,
az ellenőrzés idejére.

a legutóbbi álriadót tavaly novemberben rendelték el az egyesült
államokban. akkor hat percig tartott a készültség és tíz amerikai,
valamint kanadai vadászpilóta repülőgép szállt fel.

akkor oly nagy volt a vakriadó visszhangja, hogy brown
hadügyminiszter is nyilatkozatra kényszerült. kijelentette, hogy a
számítógépekben időről-időre előfordulhatnak és „elő is fognak
fordulni hibák,„ de „az emberek azért vannak a gombnál, hogy a
döntéseket ne kelljen a számítógépekre bízni,„

sg fm pk
07.47 060680 1293

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

ohira - szívinfarktus
flesch istván, az mti tudósítója jelenti:
tokió, 1980. június 6. /mti/ - a japán kormányfőt kezelő
szakorvosok konziliuma - az eddig feltételezett kórismével szemben -
csütörtökön késő este váratlanul arra a következtetésre jutott, hogy
ohira maszajosi szívinfarktust szenvedett. ezt most egyértelműen
kimutatta az ekg-vizsgálat. korábban kimerültség okozta
szívgyengeségről, szív működési elégtelenségről és enyhébb
szívgyörcsről tájékoztatták a közvéleményt. mint most közölték, a
betegség súlyosabb, ohirának teljes nyugalomra, kikapcsolódásra és
további kórházi ápolásra van szüksége, tehát senki nem mer
jóslásokba bocsátkozni arra vonatkozóan, hogy végül is mikor kelhet
fel betegágyából. noha állapota viszonylag jó, a szakorvosok úgy
ítélik meg, hogy fölöttébb veszélyes lenne bármiféle repülőutazás,
vagyis a részvétel a fejlett tőkésországok velencei
csucsértekezletén.

mértékadó tokiói jelentésekből kiviláglik, hogy a kormányzó
liberális demokrata pártban - a miniszterelnök valódi egészségi
állapotától függetlenül - megkezdődtek az előkészületek ohirának a
politikai életből való távozására. a kabinet már azt mérlegeli, hogy
a szigetország számára oly fontos velencei tanácskozásra esetleg

cll

fukuda takeo volt miniszterelnököt küldi, aki igen nagy jártasságot szerzett az ilyenfajta találkozókban. a konzervatív párton belül egyre hangosabban hallhatók olyan hangok, amelyek szerint az ldp-vezérkar felújításra szorul, fiatalabbaknak kell átvenni a kormányrudat a választások kritikus időszakában, vagy legalábbis utána, s ohirának - minden bátorsága, munkabírása és tette készsége ellenére - meg kell fogadnia „orvosai tanácsát„. a miniszterelnök személyi titkára pénteken reggel cáfolta a szankei simbun című befolyásos tokiói napilapnak a szívinfarktusról szóló címoldal-as bejelentését. a titkár szerint a tudósító, amely jól értesült körökre hivatkozott, téves értesülésen alapult. a cáfolat azonban egyáltalán nem teszi kétségessé a kormányfő politikai jövőjéről. ugyancsak pénteken reggel napvilágot látott rendkívül pesszimista fejtegetéseket és velencei utazásának várható lemondását.

fn/zsa fm

07.55 060680 2170

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

két hír a szovjetunióból
moszkva, 1980. június 6. /mti/
holografikus kiállítás

a muzeumi tárgyak helyett azok holografikus képét tekinthetik meg a látogatók kisinyovban, a technika házában. a különleges kiállítás - mint a szovjetszkaja moldavia című lap jelenti - a holográfia kérdéseivel foglalkozó országos konferencia kapcsán nyitottak meg a köztársaság fővárosában. a szobrok, ékszerek és régi fegyverek különleges összetételű üvegre vetített, a legapróbb részletekig pontos és élethű térhatású mása „valódi„ muzeum illuzióját kelti a nézőkben.

„tenger„ moszkva alatt

különleges összetételű ásványvizeket és gyógyvizeket rejt a föld mélye a moszkvai artézi medencében. a medence olyan hatalmas kiterjedésű, hogy a szakemberek a szovjet főváros központjától, a közismert kalinyin-sugáruttól a peremkerületekig bárhol vizet fakaszthatnak, ahol szükség van rá.

az egyik legismertebb ásványvíz, a „moszkvai„ kellemes ízén kívül számos gyomor- és bélbetegség gyógyítására is alkalmas, megfelelő arányu magnézium-, kalcium- és nátriumtartalma miatt. a másik, ennél különlegesebb ásványvíz összetétele csaknem tökéletesen megegyezik a tengervizével, de sótartalma tízszer magasabb. uszodák megtöltésére éppúgy használják, mint gyógyvízként /az egyik forrás éppen a központi balneológiai és fizioterápiás tudományos kutatóintézet alatt helyezkedik el/, sőt, az utóbbi időben az iparban is szerephez jutott: a moszkvai húsfeldolgozó kombinát bőrgyárában a nyersbőrök cserzésénél veszik jó hasznát. /fazekas judit/

it/im pl pk

08.02 060680 1581

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

űrhajósok /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - zsufolt programot állítottak össze péntekre a két kozmikus berepülő pilóta, jurij malisev és vlagyimir akszjonov számára.

a szozuz-t-2 űrhajóval, amely csütörtökön délután rajtolt bajkonurból, több manővert kell végrehajtaniok, ki kell próbálniok a különböző új berendezéseket. közben a szaljut-6 űrállomás kozmonautái, leonyid popov és vlaterij rjumin, előkészülnek a közösen végrehajtandó manőverekre. ezek célja az, hogy kipróbálják az új típusu űrhajó ujonnan szerkesztett közelítő berendezését, a fedélzeti számítógép működését. mint ismeretes, ez a számítógép önállóan dolgozza fel a beérkezett pályaadatokat, meghatározza a megközelítés módját, vezérli a hajtómű működését, üzembehelyezésének időtartamát és idejét. korábban ezeket a műveleteket földi irányítással végezték az űrhajó automatikus berendezései - ezentul magán az űrhajón végzi el a feladatokat a nagyteljesítményű, de kis méretű számítógép, és vezérli az új, egységes hajtómű működését.

a szozuz-t-2 két űrhajósa akkor ismerkedett meg az új típusu űrhajóval, amikor az még csak a rajzasztalon létezett. részt vettek a különböző berendezések földi kipróbálásában és a múlt év decemberében pilóta nélkül utnak indított első szozuz-t irányításában, a beérkezett adatok feldolgozásában.

az új űrhajó külsőleg csak igen keveset tér el a jelenleg használatban lévő típustól. befogadóképessége, induló súlya nagyjából azonos azzal a korszerű műszerek azonban kevesebb helyet foglalnak el, kisebb súlyuk, így nagyobb teret adnak az űrhajóban az utasok mozgására, és több hasznos súly helyezhető el az űrhajó belsejében.

érdekesség az új szkafander. az űrhajós szinte a legújabb párizsi divat szerint fest benne, az újfajta szkafandernek ugyanis magas, széles váll van. ezt az újfajta szabása teszi indokolttá. rendkívül megnőtt a sisak átlátszó része: nagyobb kilátást biztosít az űrhajósnak. megváltoztatták a kesztyűket is, ezek rendkívül rugalmas anyagból készülnek, és igen finom munkák elvégzését is lehetővé teszik.

az űrhajót ezuttal ismét napelemekkel szerelték fel, s így lehetővé tették azt, hogy hosszabb ideig szabadon keringjen pályán. a jelenlegi szozuz típusu űrhajók, amelyek kifejezetten rövid időtartamu utakra, a föld-űrállomás-föld utak lebonyolítására készültek, csak akkumulátorokból kapnak áramot utközben, az űrállomással összekapcsolva pedig annak energiaforrásaiból töltik fel akkumulátoraikat. /folyt./

ki/im pk

08.29 060680 2556

ll

-.-

sk0015 4 230 mtik1015

ürhajósok /2. rész/
 a bajkonurban járt magyar ujságírók a szovjet-magyar ürexpedíció rajtja előtt, a szerelőcsarnokban láthatták az új ürhajót, amelynek utolsó földi ellenőrzését végezték a szakemberek azt megelőzően, hogy összeszerelték volna a hordozó rakétával. a rakéta azonos azzal, amely a jelenlegi szovjet ürhajókat juttatja pályára.
 a szovjet-magyar ürkettős tagjai: valerij kubaszov és farkas bertalan, jelen volt a szovjet-rajtjánál, s még néhány napig bajkonurban marad a szükséges orvosi vizsgálatok elvégzésére és beszámolója elkészítésére.

ki/im pl pk
 08.30 060680 0594

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

izrael - bt
 new york, 1980. június 6. /mti-adn/ap/afp/reuter/ - a biztonsági tanács csütörtökön 14 szavazattal, egy tartózkodás mellett /egyesült államok/ elítélte a nablusz, ramallah, és al-birah polgármesterei ellen elkövetett merényleteket, követelte a vétkesek azonnali letartóztatását és felelősségre vonását. a testület igen sajnálatosnak nevezte, hogy izrael - az erről intézkedő 1949-es genfi egyezményt semmibe véve - nem biztosított megfelelő védelmet az általa megszállt területek polgári lakosságának, s felszólította izraelt: fizessen kártérítést a bombatámadások következtében megsebesült személyeknek.

az elfogadott határozat ismételten elsőrendű követelménynek nevezte, hogy izrael vessen véget az általa 1967-ben elfoglalt arab területek, így jeruzsálem megszállásának. felszólított továbbá minden államot arra, hogy ne nyújtson izraelnek semmiféle segítséget a megszállt arab területeken folytatott telepítéspolitikájához.

a határozat elfogadása után ole algard, a bt soros elnöke, norvégia állandó ENSZ-képviselője, bejelentette: a bt pénteken délután a dél-afrikai helyzetet vitatja meg.

km fm pk
 08.34 060680 1150

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

két ENSZ-hír
 new york, 1980. június 6. /mti-adn/ap/ - ha van lau, a vietnami szocialista köztársaság állandó ENSZ-képviselője, csütörtökön este new yorkban tartott sajtóértekezletén a vietnami háborúban eltűnt amerikai katonákkal foglalkozó dokumentumot ismertetett. leszögezte, hogy vietnamban már nincsenek a háborút túlélő amerikai katonák, s az elesett amerikaiak holttestét is visszaszállították már az egyesült államokba.

x x x

kurt waldheim ENSZ-főtitkár csütörtökön azt indítványozta a biztonsági tanácsnak, hogy újabb hat hónappal hosszabbítsák meg a cipruson állomásozó ENSZ békefenntartó erők mandátumát, amely június 15-én jár le.

a főtitkár a bt-hez eljuttatott 15 oldalas jelentésében beszámol arról, hogy új ciprusi különmegbízottja, az argentin hugo gobbi, aki május 8-a óta tartózkodik a szigeten, több megbeszélést folytatott a török és a görög közösség képviselőivel a tárgyalások felújításáról. javier perez de cuellar, különleges politikai ügyekkel megbízott ENSZ-főtitkár-helyettes pedig pénteken érkezik nicosiába, s megbeszéléseket folytat a két közösség vezetőivel.

km pl pk
 08.36 060680 1170

-.-

sk0018 4 260 mtik1018

magyar kitüntetés - japán
 tokió, 1980. június 6. /mti/ - a kulturális kapcsolatok intézete emlékéremmel tüntette ki oja maszako asszonyt, a japán nemzetközi művészeti alapítvány alelnökét, a magyar-japán művelődési kapcsolatok előmozdításáért. a kitüntetést dr. kós péter, a magyar népköztársaság nagykövete nyújtotta át a tokióban megrendezett ünnepségen.

oja maszako kiváltképp a magyar opera- és balettművészet szigetországi népszerűsítésének ügyét karolta fel. a szovjet és magyar baletthagyományok hasznosításával, a modern magyar táncművészet és balettiskola eredményeinek felhasználásával alapította meg oszakában híres balettintézetét, amelyben jelenleg 250 fiatal tanul.

fn/zsa fm pk
 08.44 060680 0720

-.-

sk0019 4 300 mtik1019

olajadó - egyesült államok
 washington, 1980. június 6. /mti - reuter/ - az amerikai kongresszus képviselőháza csütörtökön óriási többséggel visszautasította az elnöki vétót, s ezzel utját állta az új olajimport-adó bevezetésének. a szenátus pénteken szavaz, megfigyelők hasonló eredményt várnak.

csütörtökön - mint jelentettük - a kongresszus mindkét háza leszavazta a kormány törvényjavaslatát, amely szerint az importolajra 4,62 dollár különadót kellett volna kivetni, és ezzel egyidejűleg gallononként /4,7853 liter/ 10 centtel emelkedett volna a benzin ára.

az elnök még csütörtökön megvétózta a kongresszus állásfoglalását. ezután a képviselőház 335-34 arányban visszautasította az elnöki vétót. az amerikai alkotmány szerint a

ll

vétó érvénytelenítéséhez kétharmados többség kell mind a képviselőházban, mind a szenátusban.

az importolajra kivetett különadó carter energiatakarékossági és helyettesítő, illetve szintetikus energiaforrások előállítására vonatkozó, tavaly tavasszal meghirdetett programjának fontos része lett volna. a program számára tíz évre előirányzott 270 milliárd dollárt különböző forrásokból teremtik elő: a kongresszus - némileg megnyirbálva - már jóváhagyta azt a törvényt, amelynek értelmében extraprofit-adót vetnek ki azokra a társaságokra, amelyek az amerikai földön kitermelt olaj árának felszabadításából gazdagodnak.

az olajimport-különadó elvetése részint 10 milliárd dollár bevételtől fosztja meg a költségvetést 1981-ben, részint pedig többletkiadásra kényszeríti. a különadótól ugyanis azt is várták, hogy hatására mindjárt kezdetben napi 100 ezer hordóval csökken az amerikai olajbehozatal.

carter a vétőt kísérő üzenetében rámutatott, hogy a különadónak politikai jelentősége is van: általa az egyesült államoknál egyelőre még kevésbé takarékoskodó nyugati szövetségeseknek meg lehetne mutatni, hogy „amerika képes a vezetésre, maga is képes megtenni fájdalmas takarékosági lépéseket.”

e lépés lényege azonban „otthon”, az lett volna, hogy a takarékoság terhére a vállalatok a fogyasztókra hárítják tovább. a különadó bukása azzal kezdődött, hogy a múlt hónapban egy bíróság, helyt adva a fogyasztói szervezetek keresetének, megtiltotta érvénybe lépését.

sg fm pk

08.49 060680 2270

-.-

sk0020 4 230 mtik1020

iráni konferencia

teherán, 1980. május 7. /mti-afp/reuter/ap/ - az egyesült államok iráni beavatkozásait élesen elítélő nyilatkozat elfogadásával csütörtökön, a késő éjszakai órákban, véget ért a teheráni nemzetközi konferencia, amelyen több mint ötven ország képviselőjében mintegy 300 küldött vett részt.

a 12 pontos deklaráció elítéli az egyesült államokat, amiért huszonhét éve - a cia által megszervezett 1953-as államcsíny óta - sorozatosan beavatkozik irán belügyeibe. elismeri az iráni nép jogát arra, hogy követelje a bukott sah kiadatását, s a pahlavi-dinasztia vagyonának visszaszolgáltatását.

a nyilatkozat megbélyegzi washington irán elleni „közvetett és közvetlen fenyegetéseit, összeesküvéseit, provokációit”, külön nyomatékkal itéli el az idén áprilisban végrehajtott amerikai katonai akciót, s az egyesült államokban elhelyezett iráni bankbetétek zárolását, az irán ellen foganatosított gazdasági szankciókat, s az egyesült államokban élő iráni állampolgárok elleni megtorló intézkedéseket. a nyilatkozat felhívja a figyelmet arra is, hogy irán elleni szankciók kiterjesztése céljából washington nyomást gyakorol szövetségeseire. a dokumentum leszögezi, hogy iránnak joga

van kártérítést követelni, mert washington több évtizedes beavatkozása iránban hatalmas anyagi károkat okozott, s rengeteg ember életét követelte. a nyilatkozat szerint létrehozták a konferencia állandó bizottságát, amely folyamatos kapcsolatot tart fenn a tanácskozás résztvevőivel.

ghotbzadeh külügyminiszter a záróülésen elhangzott felszólalásában elutasította az amerikai delegáció egyik tagjának azt a javaslatát, hogy az amerikai tuzok ügyét is vegyék be a nyilatkozatba. hangoztatta viszont, hogy a határozat az összes iráni-amerikai probléma békés rendezését szorgalmazza, s ez vonatkozik a tuzügyre is. egyúttal visszautasította az afganisztáni lázadók küldöttének követelését, hogy a határozat ítélje el a szovjetunió afganisztáni szerepét.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az afgán küldött, akinek kiléte ismeretlen, felszólalásában élesen támadta a „szovjetunió beavatkozását”, beszédét a résztvevők kirobbanó tapssal jutalmazták, egy nappal azután, hogy a szovjet delegátus szerdai felszólalását a hallgatóság felzudulással fogadta.

wa pn pk

08.53 060680 2310

-.-

sk0021 4 300 mtik1021

egk - görög-francia

athén, 1980. június 6. /afp/ap/ - a francia kormány csütörtökön hivatalosan megnyugtatta a görög kormányt, hogy valéry giscard d'estaing köztársasági elnök csütörtöki megjegyzései nem görögországra vonatkoznak.

mint jelentettük, a francia elnök csütörtökön azt javasolta, hogy egy ideig szüneteltessék új tagok felvételét a közös piacba, ne tevézzék az egk amúgy is súlyos gondjait olyan új tagok felvételével, akik a közös kötelezettségek egy része alól felmentést kérnek.

a beszéd elhangzása után a görög külügyminisztérium utasította az ország párizsi nagykövetét, hogy kérjen magyarázatot az ügyben. mint ismeretes, görögország és a közös piac megegyezése szerint görögország 1981. január 1-től az egk teljes jogú tagja lesz, bár néhány kötelezettség teljesítésére ötéves haladékot kapott.

a görög kormány szóvivője csütörtökön jelentette, hogy a francia kormánytól kapott felvilágosítás szerint giscard d'estaing megjegyzése kizárólag a másik két dél-európai tagjelöltre, spanyolországra és portugáliára vonatkozik.

sg fm pk

08.55 060680 1090

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

dél-korea-japán /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1980. június 6. /mti/ - lesújtó hírekkel érkezett haza

szöuli szemleutjáról a japán kormány különleges megbízottja, aki két héten át tanulmányozta a kvangzsui véres események után előállt helyzetet.

maeda josikazu, a tokiói kabinet első száma

dél-korea-szakértője, arra a következtetésre jutott, hogy szöul új erős embereinek, fő gondja a „közrend és közbiztonság szavatolása,,, vagyis a népmozgalom terjedésének mindenáron való megakadályozása. ezért a reformok szükségességéről elhangzó állításuk ellenére aligha lehet számítani a viszonyoknak akár csak a hivatalos japán álláspontot kielégítő gyorsabb normalizálására.

maeda határozottan elzárkózott az elől, hogy nyilvánosságra hozza a polgári demokratikus erők bebörtönzött vezetőjéről, a kommunista összeesküvéssel vádolt kim de dzung sorsáról szerzett értesüléseit. a japán polgári és a baloldali sajtó szerint kim élete veszélyben forog, a tokiói illetékesek azonban nem mernek határozottan fellépni az egykor a japán fővárosból dél-koreai titkosrendőrök által elrabolt ellenzéki politikus és más demokraták érdekében. ennek oka az, hogy cson tu hvan tábornok rendszerével japán épp oly szoros kapcsolatokat óhajt fenntartani, mint a pak csong hi-féle uralommal. a dél-koreának nyújtott külföldi kölcsönök 30,3 százaléka és a közvetlen külföldi tőkeberuházásoknak 54,8 százaléka származik japánból.

a hivatalos tokió nem szándékozik „megtorlást,, alkalmazni a tábornoki juntával szemben, a legnagyobb japán hírügynökség, a kyodo szöuli-irodájának önhatalmu bezárása és a fő tudósító kiutasítása miatt sem. a külügyminisztérium szóvivője azonban az mti tudósítójának válaszolva kijelentette: a dél-koreai intézkedés igen kellemetlen és szerencsétlen dolog, amely esetleg láncreakcióra vezethet. ennek mibenlétét közelebbről nem határozta meg, de közölte: a japán kormány újabb megbízottat, a külügyminisztérium ázsiai főosztálya vezetőjét küldi szöulba. /folyt./

fn/dj fm pk

09.04 060680 2056

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

dél-korea-japán /2. rész/

az illető, kjuicsi akitane, a közeljövőben indul dél-koreába. megfigyelők szerint a japán kormány a választásokra való tekintettel is ki akarja nyilvánítani bizonyos mértékig a dél-koreai fejleményekkel való elégedetlenséget, különösképpen azok után, hogy újabb megdöbentő részletek láttak napvilágot tokióban a kvangzsui vérfürdőről. egy japán szemtanu tv-nyilatkozatait követően ugyanis sikerült a japán fővárosba illegális uton eljuttatni a „dél-koreai egyetemi ifjúság demokratikus harci bizottságának,, közleményét.

eszerint a kvangzsuban bevetett rohamosztagosok, miután kegyetlenül letörték a diákok ellenállását, folytatták bosszuhadjáratukat az eljárás miatt tiltakozó lakosság ellen. a statáriális alakulat tagjai a kvangzsui vasutállomás előtti téren szuronnal ledöfttek egy idős asszonyt és egy fiatal leányt, amiért az elfogott diákok iránti könyörületért esedeztek a katonákhoz. a diákmozgalom illegális közleménye további elborzasztó részleteket tartalmaz a statáriális rendcsinálás dél-koreai módszereiről.

fn/dj fm pk

09.09 060680 1091

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

nicaragua-ortega.

managua, 1980. június 6. /prensa latina/- a sandinisták szavatolják a nemzeti újjáépítés programját, a vegyes gazdaságot, és a demokratikus jogok valóságos gyakorlását - szögezte le managuában humberto ortega nicaraguai nemzetvédelmi miniszter, a sandinista népi felszabadítási front országos vezetőségének tagja. ortega, aki egyben a sandinista népi hadsereg főparancsnoka, a somoza-rendszer megbuktatásának első évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat megnyitásakor foglalt állást a nicaraguai forradalom jelenlegi szakaszáról.

a miniszter a demokratikus jogok, elvek érvényesítését említve hangsúlyozta: ezen jogok és elvek meghatározásánál kizárólag abból a tényből lehet kiindulni, hogy nicaraguában népi hatalom van. a demokratikus elveket nicaraguában nem lehet burzsoá, konzervatív alapállásból meghatározni - mondotta ortega.

a nemzetvédelmi miniszter szerint nicaraguában egyedül a sandinista népi felszabadítási front tudja biztosítani a békét és a stabilitást. ortega rámutatott: a forradalom ellenségei azt állítják, hogy nicaraguában még nem dőlt el a hatalom kérdése. ezzel összefüggésben óvta a katonákat attól, hogy a nicaraguai haladó erők megosztására törekvő ellenség csapdájába essenek. figyelmeztette a népi hadsereg katonáit, hogy a jelenlegi körülmények között állandó és állhatatos küzdelmet kell folytatni a forradalmi elvek eltorzítása és az ellenforradalmi tevékenység ellen.

ortega leszögezte: - nyilvánvaló, hogy ki birtokolja a hatalmat. mi, sandinisták, ragadtuk azt meg, fegyveres harcban. ezért szükséges hangsúlyozni, hogy a forradalomnak egyetlen birtokosa van, és ez a felfegyverzett nép, amelyet a sandinista népi felszabadítási front és a nemzeti újjáépítés ideiglenes kormányának juntája vezet.

ku pn pk

09.19 060680 1808

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

iráni-szenátus

washington, 1980. június 6. /mti-upi/ - washingtonban kiszivárogtatták a szenátus katonai bizottságának az iráni kommandóakcióval kapcsolatos titkos jelentését, amelyben a testület a kudarc okait összegzi. a upi szerint a jelentés hangsúlyozza, hogy james b. vaught vezérőrnagy rossz parancsnoknak bizonyult, az akciót rosszul szervezték, nem készültek fel a vészhelyzetekre, s az akció résztvevőinek kiképzése sem volt megfelelő.

a pentagon szóvivője szerint a kiszivárogtatott hírek „rendkívüli módon eltorzították, s meghamisították, a jelentés tartalmát.”

wa pk

09.32 060680 0605

-.-

sk0026 4 230 mtik1027

magyar delegáció kupavnában

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - a magyar népköztársaság moszkvai nagykövetségének képviselői dr. szürös mátyás nagykövet vezetésével csütörtökön ellátogattak a kupavnai textilgyárba, ahol ünnepi találkozót rendeztek a szovjet-magyar baráti társaság megalakulásának 35. évfordulója alkalmából.

a moszkva közelében fekvő kupavna textilkombinátja a szovjetunió egyik legrégebbi és legismertebb textilgyára. dolgozói a szovjet-magyar baráti társaság alapítói között voltak, s a gyár kollektívája ma is a szmbt kollektív tagja.

a magyar delegáció megismerkedett a gyár gazdasági és társadalmi vezetőivel, legjobb munkásaival, a dolgozók munkájával és életével. a gyár megtekintése után barátsági nagygyűlést rendeztek, amelyen felszólalt dr. szürös mátyás és tigran hacsaturov akadémikus.

a bensőséges, baráti légkörű találkozón részt vett alekszandr ruszakov, az szkp moszkvai területi bizottságának titkára és nyikolaj danyilin, a nogini városi pártbizottság első titkára, valamint az szmbt képviselői is./fazekas/

it/zsa pl pk

09.59 060680 1093

-.-

sk0027 4 230 mtik1028

afganisztán - pakisztán

moszkva, 1980. június 6. /taszsz/ - az afgán demokratikus köztársaság kormányának a kialakult helyzet politikai rendezésére irányuló programja konstruktív hozzáállásról és tárgyalásokra való törekvésről tanuskodik. ám azok a külföldi politikusok, akikhez mindenekelett címezték ezt a rendezési programot, egyáltalán nem tanusítanak ilyen konstruktív hozzáállást - írja pénteki kommentárjában a taszsz szovjet hírügynökség.

ul

- ennek újabb bizonyítéka ziaul hak pakisztáni elnök televíziós beszéde, amelyben megismételve islamabad afganisztánnal szemben elfoglalt álláspontját, azt bizonygatta, hogy az afganisztáni helyzet éleződését állítólag a korlátozott szovjet csapatkontingens afganisztánba érkezése váltotta ki. régóta ismeretes azonban, hogy pakisztán a legfőbb támaszpontja az afganisztánba átdobott diverzáns-bandáknak, s afganisztánnal szemben a jövőben is folytatni szándékozik ellenséges politikáját - állapítja meg a taszsz.

- islamabad azt a jólismert taktikát alkalmazza, hogy meghamisítja és elferdíti a valós tényeket, felcseréli az események okait és azok okozatait. a szovjet csapatok afganisztánba érkezése nem oka a feszültség éleződésének, pusztán válasz arra a hadüzenet nélküli háborúra, amelyet az imperialista és reakciós erők, közöttük pakisztán is vivott a forradalmi afganisztán ellen. ha afganisztán szomszédai, mindenekelett pakisztán, valóban a helyzet normalizálására törekednének, az ehhez vezető út világos: komoly, konstruktív hozzáállás az afgán kezdeményezésekhez. csak a javasolt rendezéssel összhangban, az afganisztáni belügyekbe történő be nem avatkozás megfelelő garanciái mellett lehetne szó a szovjet csapatok kivonásának kérdéséről, s az ebben az irányban teendő további lépésekről - hangsúlyozza a taszsz.

a belső afganisztáni ügyekről szólva csak egyet lehet mondani: ezeket az afgánoknak és csakis nekik kell megoldani. senkinek sincs joga elítélni afganisztán népét azért, hogy a fejlődés melyik útját választotta. ha pakisztán békében és barátságban akar élni szomszédaival, akkor előbb vagy utóbb rá kell lépnie az egyedüli helyes útra: azonnali kapcsolatokat kell létesítenie és tárgyalásokat kell kezdenie afganisztán kormányával - huzza alá a taszsz kommentárja.

ti pl pk

10.22 060680 2290

-.-

sk0028 4 230 mtik1026

ürkisérletek - szovjet sajtó

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - „bajkonur forró napjai - ezzel az alcímmel indítja a krasznoj zvezda pénteki száma tudósítását a szozuz-t-2 és jurij malisev, valamint vlagyimir akszjonov űrhajósok kozmoszba indulásáról. a lapok a két űrhajós fényképét, életrajzát ismertetik címloldalukon, s a csütörtök esti tévéadás részletesen beszámolt a felbocsátás valamennyi mozzanatáról, ismertette az új szozuz-t-2 jelzésű űrhajót, interjút sugárzott konsztantyin feoktyisztovsz főkonstruktőrrel, és láthatták, hallhatták a nézők az épphogy visszatért kubászov-farkas párost, amint a kozmosz legújabb vándoraival szót váltottak.

ha a pénteki lapok elsősorban a csütörtökön este kezdődött új kísérlettel foglalkoznak is, azért a szovjet sajtó nem feledkezik meg az előző párosról: a csütörtök esti izvesztyija érdekes cikket közölt „együtt a földön, együtt a kozmoszban, címmel. v. verescsotin, a szovjet tudományos akadémia interkozmosz tanácsának

ul

alelnöke, a magyar-szovjet ürkisérletből kiindulva, a két nép barátságának történetéről ír. a novoje vremja most megjelent száma az „orionok”, visszatérteiről szóló cikkében ugyancsak kitér az interkozmosz program eddig megvalósult kísérleteinek összefoglalására és értékelésére.

sj/zsa pl pk
10.37 060680 1288

-.-

sk0029 4 230 mtik1029

palesztinok, ciszjordánia, polgármesterek
new york, tel aviv, jeruzsálem,
nazareth, amman, párizs, /adn/afp/reuter/upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke, csütörtökön waldheim ensz-főtítkárhoz intézett üzenetében felszólította a világszervezetet, hogy tegye meg a hivatalos intézkedéseket „a palesztinai nép védelmére a hivatalos és szervezett cionista terrorizmus ellen.”

az izrael által megszállt területek arab polgármestereinek nyomtatékos kérésére visszavonta lemondását a gázai és a betlehem-i polgármester. sauá gázai és freidzs betlehem-i polgármester csütörtökön kijelentette: „az egység érdekében vontuk vissza lemondásunkat”, a két előljáró a nabluszi és a ramallahi polgármesterek ellen hétfőn elkövetett barbár merényletek nyomán mondott le.

a ciszjordániai el bireh polgármestere, ibrahim tavil, az afp-nek adott nyilatkozatában kijelentette: a lemondás a jelen helyzetben hibás politika, mivel ezzel szabad kezet kapna izrael a megszállt területeken, s így akadálytalanul valósíthatná meg elnyomó politikáját.

a megszállt területeken élő palesztinokkal való szolidaritásra szólította fel hallgatóságát a nazareth-i polgármester csütörtökön, az 1967-es hatnapos háború 13. évfordulóján elmondott beszédében. az izrael területén lévő nazareth arab kisebbségét képviselő vezető fegyveres harcra buzdított, amely szerinte „a palesztin haza felszabadításának egyedül lehetséges eszköze.”

a francia kormány szóvivője csütörtökön élesen elítélte a palesztin polgármesterek elleni merényleteket. kijelentette: „a francia kormányt aggasztja a helyzet éleződése. a legutóbbi erőszakos cselekmények növelik a térségben a bizonytalanságot”, a szóvivő egyben aláhuzta, hogy a francia kormány véleménye szerint az izraeli hatóságoknak szavatolniuk kell a gázai és a ciszjordániai arab lakosság jogait és szabadságát.

ág pn pk
10.40 060680 1872

-.-

sk0030 4 230 mtik1030

problémák a hadseregben
éliás béla, az mti tudósítója jelenti:
peking, 1980. június 6. /mti/ - a csiefangcsün pao vendégkommentátora több megértést és egységet sürget a kínai hadseregben belül. a kommentárból kitűnik, hogy a hadsereg egységeiben folytatódik a leszámolás azokkal, akik lin piaót támogatták, és tevékenyen részt vettek a kulturális forradalomban. a jelek szerint nem sikerült felszámolni a hadsereg pártszervezeteiben a frakciózást. erre utal a kommentár, amikor hangsúlyozza, hogy a frakciók tevékenysége akadályozza a rehabilitációs folyamatot, az egység kialakítását, és a pártközpont vonalának érvényesítését a hadsereg egységeiben. mint írja, teljes mértékben türehtetlen a hadseregben a frakciók létezése, mert a hadsereg dolga nem a belső hadakozás, hanem az ország védelmének biztosítása, illetve a négy modernizálás támogatása.
a kommentár szorgalmazza az ugynevezett történelmi problémák, azaz a kulturális forradalomból örökölt ügyek mielőbbi lezárását és több türelmet, nagyobb megértést sürget azokkal szemben, akik hibákat követtek el, de önbírálatot gyakoroltak. a kemény vonalat és a leszámolást képviselő kádereket arra szólítja fel, hogy legalább olyan kemények és kritikusak legyenek önmagukkal, mint másokkal szemben. bírálja a hadsereg olyan veterán kádereit, akikből hiányzik a demokratizmus szelleme, hajlamosak az önkényeskedésre és felsőbbrendű lényeknek tekintik magukat. mint megjegyzi, az ilyen veterán kádereknek fel kell ismerniök azt a régi igazságot, hogy sem a pártban, sem a hadseregben nem lehet „szólótáncot járni”, a kommentár élesen kikel a mindenkit meggyanúsító, a suttagó propagandát üzők s a rémhírterjesztők ellen.

a különféle áramlatok képviselői elé csou en-laj volt miniszterelnököt állítja követendő példaképül, mint olyan vezetőt, aki az egység érdekében hajlandó volt a kompromisszumokra és egyéni érdekeit mindenkor alávetette a pártérdekeknek.

éb/im pl pk
10.42 060680 1970

-.-

sk0031 4 230 mtik1031

jamaica.
kingston, 1980. június 6. /prensa latina/- michael manley jamaicai miniszterelnök egy new york-i sajtókonferencián kijelentette: egyértelmű jelei vannak annak, hogy ellenséges erők meg akarják ingatni a stabilitást az országban. mint mondotta, erőszakos és egyéb jellegű rendbontó akciókat hajtanak végre, abból a célból, hogy zürzavart és pánikot keltsenek. manley felhívta a figyelmet arra, hogy az amerikai sajtó egy része is résztvesz a jamaica-ellenes propagandakampányban.

manley cáfolta azokat az állításokat, amelyek szerint kormánya meg akarja akadályozni a tervbe vett szabad választások megtartását.

-.-

a kormányfő elismerte, hogy országa komoly gazdasági nehézségekkel küszködik. rámutatott azonban arra is, hogy a problémákat egyebek között az egyesült államok befolyása alatt álló nemzetközi pénzügyi intézetek, szervezetek, így a nemzetközi valutaalap elutasító magatartása okozta.

manley hangsúlyozta, hogy jamaica jó kapcsolatban van mind kubával, mind az egyesült államokkal, és véleménye szerint ez nem jelent érdekütközést.

ku pn pk
11.08 060680 1091

-.-

sk0032 4 230 mtik1032

giscard - spanyol reagálás

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1980. június 6. /mti/ - spanyolországban meglepetéssel fogadták giscard d'estaing francia köztársasági elnöknek azt a kijelentését, hogy szünetet kell tartani a közös piac másodszori kibővítése előtt. spanyol sajtóvélemények szerint a francia elnök szavai választási megfontolásokból fakadnak, és kifejezetten a spanyol és portugál belépés ellen irányulnak. /görögország belépéséről ugyanis már aláírták a megállapodást./

leopoldo calvo sotelo, az európai közösségekkel való kapcsolatok minisztere, pénteken reggel a madridi rádióknak nyilatkozva hangsúlyozta: a tárgyalás a kilencek egyöntetű döntése alapján folyik, franciaország csak az egyik résztvevő; meg kell tehát várni, hogy a francia elnök kijelentéseinek milyen hatása lesz a tárgyalások további menetére.

leh/im fm pk
11.15 060680 0889

-.-

sk0033 4 230 mtik1033

iráni - baniszadr terve

teherán, 1980. május 6. /upi/ - baniszadr iráni elnök garanciákat kért egy amerikai katonai intervenció ellen, s olyan hárompontos tervet terjesztett a teheránban tartózkodó amerikai küldöttség elé, amelynek elfogadása megelőzné a tuszügyel kapcsolatos iráni parlamenti határozatot - közölte csütörtökön az amerikai küldöttség egyik tagja, leonard weinglass.

sajtóértekezletén weinglass nem bocsátkozott részletekbe a tervvel kapcsolatban, arra hivatkozva, hogy ismertetése „károsan hatna a tárgyalásokra... weinglass közölte, hogy a küldöttség szeretne találkozni behesti ajatollahal. a upi megjegyzi, hogy behesti - általános megítélés szerint - a tuszügyel kapcsolatos fejlemények kulcsembere.

wainglass sajtóértekezletéről beszámoló hírében a upi egyúttal ismerteti a pars hírügynökség csütörtöki jelentését baniszadr

all

elnöknek és clark volt igazságügyminiszternek - az amerikai delegáció vezetőjének - szerdai megbeszéléséről. a pars-ra hivatkozva a upi közli, hogy baniszadr a következő követeléseket támasztotta az egyesült államokkal szemben: washington szüntesse be a sah családjának, külföldön és iránban élő tanácsadóinak támogatását; az egyesült államok fejezze be iránban félbehagyott beruházásait és lássa el iránt alkatrészekkel; a szállítások teljesítésére washington írásban vállaljon kötelezettséget. baniszadr kijelentette azt is, hogy az egyesült államok folytatja irán elleni összeesküvéseit, s ez aggasztja az iráni vezetést, amely egyáltalán nem bízik washingtonban.

egyelőre nem ismeretes, hogy baniszadr-terve megnyerte-e a többi iráni vezető támogatását - jegyzi meg a upi.

wa pn pk
11.23 060680 1672

-.-

sk0034 4 230 mtik1035

nszk-za rubezsom /2.rész/

a lap összeállítását közöl nyugatnémet, angol, amerikai cikkekből a nyugatnémet külpolitikáról, ismerteti hans-dietrich genscher külügyminiszter rádiónyilatkozatát a június 30-i moszkvai látogatásról, és nyugatnémet lapokat is idéz a szovjet-nyugatnémet gazdasági együttműködésről, a gazdasági együttműködési bizottság most véget ért bonni üléséről.

sj/dj pk
11.36 060680 0404

-.-

sk0035 4 230 mtik1034

nszk-za rubezsom /1.rész/

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - „az nszk fontos döntés előtt áll. választania kell, vajon washingtont segíti-e a fegyverkezési verseny erősítésében, a feszültség fokozásában, vagy közreműködik inkább a nyugat- és kelet-európai országok közti együttműködés megszilárdításában, - állapítja meg legfrissebb számában a za rubezsom című külpolitikai hetilap.

rámutat: a német szövetségi köztársaság nyugat-európa legnagyobb gazdasági hatalommal rendelkező országa, az egyesült államok után a második legerősebb nato-tagállam, s mint ilyen, jelentős szerepet játszik a nemzetközi politikában. ha az nszk a béke javára cselekszik, az pozitívan hat a nemzetközi légkörre. így történt ez, amikor a brandt-scheel-kormány szerződést írt alá a szovjetunióval és más szocialista országokkal, megnyitva ezáltal az utat az nszk és keleti szomszédjai közti békés kapcsolatok és kölcsönösen előnyös együttműködés fejlődése számára. jelentősen hozzájárult e lépés az európai légkör javulásához.

all

- de van ellenpélda is: amikor az NSZK a nemzetek békés együttműködésének érdekeivel ellentétes lépéseket tesz, ezek mindig a nemzetközi feszültség kiéleződéséhez vezetnek - állapítja meg a Zárbeszám, majd hozzáfűzi: a NATO miniszteri tanácsának tavaly év végén tartott ülésén az NSZK - az egyesült államokkal egyetemben - aktív szerepet játszott abban, hogy végül is a partnerekre ráerőltették az új amerikai nukleáris rakéták nyugat-európai elhelyezésének döntését. E döntés célja az, hogy az európai hozzávetőleges erőegyensúlyt megbontsa, ami kontinensünkön még veszélyesebb katonapolitikai helyzetet teremtet - írja a lap.

- a jelenlegi helyzetben, amikor Washington tudatosan törekszik a feszültség élezésére és megpróbálja szövetségeseit a saját kalandorpolitikájába bevonni, különösen fontos az olyan országok álláspontja, mint az NSZK. Magán nyugat-németországon belül is éles harc bontakozott ki a külpolitikai kérdésekben. A realisan gondolkodó politikusok, üzletemberek, a szocialista országokkal való gazdasági együttműködés, az enyhülés folytatása mellett szállnak síkra. A reakciós erők, az ellenzéki CDU-CSU képviselői, a washingtoni irányvonal teljes elfogadására buzdítanak, ami egyúttal annyit jelentene, hogy nyugat-németország az ötvenes-hatvanas évekhez hasonlóan ismét a feszültség forrása lenne. /folyt./

sj/dj pl pk
11.46 060680 2383

-.-

sk0036 4 230 mti1036

kampodzsai per
hanoi, 1980. június 6. /mti/ - phnom penh-ben rövidesen bíróság elé állítják a különböző reakciós khmer szervezetek közelmúltban elfogott tagjait - adta tudtul egy hivatalos közlemény. A vádlottak a kambodzsai-thaiföldi határkörzetben tevékenykedő „szabad khmerekhez”, és hasonló, a heng samrin-kormányral szemben fellépő csoportokhoz tartoztak.

a hivatalos közlemény szerint a vád alá helyezett személyek az imperialisták, a kínai hegemónisták és csatlósai támogatásával minden eszközt felhasználva, a kambodzsai forradalom megzavarására törekedtek. /zalai/

zi/zsa pl pk
11.54 060680 0617

-.-

sk0037 4 230 mti1037

ghali- egk
hilu anna, az mti tudósítója jelenti:
kairó, 1980. június 6. /mti/ - egyiptom nem táplál illuziókat a jelenlegi izraeli kormány szándékait illetően, a washingtoni gyártmányú közel-keleti „rendezési”, formula megmentése érdekében azonban kairó és tel aviv diplomáciai erőfeszítései egy vágányon

Szi

haladnak. kairó, ha érvelése árnyalatokban el is tér tel aviv megközelítésétől, az izraeli külügyminiszter nyugat-európai „lebeszélő körútjával”, egyidőben ugyancsak az egk-országok tervezett közel-keleti kezdeményezésének befagyasztásán fáradozik. butrosz ghalí egyiptomi külügyi államminiszter június 15-én hollandiába utazik, hogy a vatikán, róma és genf után ezúttal hágában is kifejthesse: egyiptom - washingtonnal egyetértésben - csak a camp david-i keretek kiegészítéseként hajlandó elfogadni a nyugat-európai országok bekapcsolódását a „béke-folyamatba”, /emlékeztet, hogy hoszni mubarak egyiptomi alelnök, május végén az amerikai fővárosból hazatérőben, ugyanezt az álláspontot ismertette bonnban és londonban/.

az egyiptomi külügyi államminiszter, aki csütörtökön este tért vissza kairóba nyugat-európából, elismerte ugyan, hogy a „jelenlegi izraeli kormánynak általában nem áll szándékában önkormányzatot biztosítani a palesztinoknak”, s ezzel kapcsolatban kibékíthetetlennek ítélte egyiptom és izrael nézetkülönbségét, mégis úgy vélekedett, hogy a kudarcba fulladt önkormányzati tárgyalásokat fel kell újítani. véleménye alighanem abból az egyiptomi reményből fakad, hogy izraelben az autonómia-tárgyalásokat ciszjordánia és gaza katonai megszállásának tartósítására felhasználni akaró begin-kormányt egy rugalmasabb elképzelésekkel rendelkező munkapárti kormány váltja fel. ugyanakkor kairó a tárgyalások felfüggesztése óta folytatott washingtoni és nyugat-európai párhuzamos diplomáciai erőfeszítései során - tárgyalási szándékának hangsúlyozása mellett - arról is igyekszik meggyőzni barátait, hogy a palesztin probléma „megoldása”, érdekében izraelre kell nyomást gyakorolniuk.

hf/dj pn kd
12.48 060680 2052

-.-

sk0038 4 230 mti1038

pham van dong-asia weekly
zalai istván, az mti tudósítója jelenti:
hanoi, 1980. június 6. /mti/ - „vietnam békére, barátságra és a térség országaival való sokoldalú együttműködésre törekszik. Készek vagyunk barátsági és együttműködési szerződést kötni velük és megvitatni a délkelet-ázsiai béke- és stabilitási övezet megteremtését”, - jelentette ki pham van dong vietnami kormányfő az asia weekly című hongkongi hetilapnak adott nyilatkozatában. a vietnami miniszterelnök a vietnami csapatok kambodzsai szerepét érintve hangsúlyozta, hogy a „jelenlét célja a kambodzsai hadsereg és nép támogatása pekingnek a népiertő pol pot-klíkk visszahelyezését célzó kísérleteivel szemben, amikor megszűnik a kínai agresszió veszélye, a vietnami hadsereg visszatér hazájába”,.

a vietnami-thaiföldi kapcsolatokról szólva kijelentette, hogy „vietnam minden lehetséges megtesz a baráti kapcsolatok kiépítéséért. viszont nem szabad megengedni, hogy kínai szakértők thaiföld területét használják fel a pol pot-klíkk kambodzsában lévő maradványai fegyverutánpótlásának biztosítására”,.

Szi

„vietnam és az egyesült államok viszonyának normalizálása hasznos lenne a két országnak és délkelet-ázsia békéjének, stabilitásának,, - hangoztatta a vietnami miniszterelnök, de hozzáfűzte: „vietnam már kinyilvánította jóakarátát, az egyesült államok azonban a kínai kártyát játssza ki vietnam ellen. az amerikai felet terheli a felelősség a kapcsolatok rendezettségéért,,.

zi/im ml kd
12.55 060680 1502

-.-

sk0039 4 230 mtik1039

horvát terroristák
new york, 1980. június 6. /mti- ap/ - valószínűleg ugyanazok a horvát terroristák követték el a new york-i szabadság-szobor elleni keddi robbantásos merényletet, akik ugyanaznap pokolgépes merényletet kíséreltek meg a washingtoni jugoszláv nagykövetség követ-tanácsosának lakóháza ellen - közölte pénteken a szövetségi nyomozó hivatal /fbi/.

mint már hírt adtunk róla, a robbanás pillanatában a diplomata otthonában három személy tartózkodott, de a szerencsés körülmények folytán egyikük sem sérült meg. az anyagi kár azonban tetemes. az fbi a merénylőkre vonatkozó feltételezést azokra a hasonló tartalmu, horvát nyelven írt levelekre alapozza, amelyeket a the new york times és az nbc kapott. a levelekben az önmagukat „szabadságharcosoknak,, nevező horvát terroristák mindkét merénylet elkövetését vállalták.

magában a szabadság-szoborban nem keletkezett kár és személyi sérülés sem történt, de az emlékműhöz közeli épület, amelyben történelmi okmányok találhatóak, megrongálódott.

ps fm kd
13.02 060680 1054

-.-

sk0040 4 230 mtik1040

nguyen co thach - indonézia
zalai istván, az mti tudósítója jelenti:
hanoi, 1980. június 6. /mti/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter a hónap közepén néhány napos hivatalos látogatást tesz indonéziában - értesült hanoi forrásokból az mti tudósítója. a tárgyalásokon vietnam és indonézia kapcsolatairól, valamint a térség helyzetéről lesz szó, s várhatóan mindkét fél ismerteti álláspontját kambodzsra vonatkozásában.

a vietnami diplomácia vezetőjének djakartai útja gyakorlatilag a közelmúltban lebonyolított malaysiai-laoszi-thaiföldi látogatássorozat folytatása lesz. ezt jelzi az is, hogy az egyetlen vitás kérdésnek számító tengeri gazdasági határok ügyében hosszabb ideje szakértői tárgyalások folynak a két ország között. eltérő

Szi

álláspontot vall a két ország kambodzsát illetően. indonézia mint az asean, a délkelet-ázsiai nemzetek szövetségének tagja, a vietnami csapatok kivonása és valamifajta „politikai rendezés,, mellett foglal állást. ugyanakkor nagyobb megértéssel kezeli vietnam politikáját, mint a szervezet más tagállamai, abból az álláspontból kiindulva, hogy hosszútávon a térség számára kina jelent fenyegetést.

a vietnami külügyminiszter djakarti útjára közvetlenül az asean-külügyminiszterek június végére meghirdetett kuala lumpuri külügyminiszteri tanácskozás előtt kerül sor, s e konferencia - mint malaysiai források tudtul adták - nguyen co thach délkelet-ázsiai tárgyalásainak közös értékelése, vietnam és az asean viszonyának, illetve a kambodzsai helyzetnek az elemzése lesz. a kuala lumpuri konferencián hírek szerint jelen lesz az amerikai és a japán diplomácia vezetője is.

zi/zsa pl kd
13.25 060680 1668

-.-

sk0041 4 230 mtik1041

brezsnyev - rao
moszkva, 1980. június 6. /mti/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke pénteken a kremlben fogadta naraszimha rao indiai külügyminisztert, aki kedd óta tartózkodik hivatalos baráti látogatáson a szovjetunióban. a találkozáson jelen volt andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere.

a baráti légkörű megbeszélésen leonyid brezsnyev hangsúlyozta, hogy a szovjetunió következetesen törekszik a szovjet-indiai kapcsolatok elmélyítésére. rámutatott, hogy az imperialista erők mesterkedései következtében a nemzetközi helyzet az utóbbi időben bonyolultabbá vált. hangsúlyozta az enyhülési politika folytatásának, a feszültséggócok felszámolásának jelentőségét, az államok mindenféle külső beavatkozástól mentes, önálló fejlődése tiszteletben tartásának fontosságát. ennek kapcsán felhívta a figyelmet a varsói szerződés tagállamainak arra a javaslatára, hogy a világ különböző térségeihez tartozó államok vezetői a közeljövőben tartsanak legmagasabb szintű találkozót a nemzetközi feszültséggócok felszámolása és a háboru elhárítása céljából.

afganisztánról szólva az szkp kb főtitkára megállapította: a szovjetunió sikraszáll az afganisztán körül kialakult helyzet politikai rendezéséért, olyan rendezésért, amely megbízhatóan szavatolná az ország elleni agresszió beszüntetését, s védelmet nyújtana a belügyeibe való mindenféle külső beavatkozás ellen. ehhez, valamint az afganisztán és a vele szomszédos országok közötti békés, baráti kapcsolatok megteremtéséhez jó alapot szolgáltatnak a demokratikus afganisztán kormányának május 14-én nyilvánosságra hozott építő jellegű javaslatai.

naraszimha rao köszönetet mondott az indiának nyújtott szovjet segítségért és támogatásért, és kormánya nevében megelégedését

Szi

fejezte ki afölött, hogy a szovjet-indiai kapcsolatok a barátság, az egyenjogúság és a kölcsönös bizalom szellemében fejlődnek tovább. leszögezte, hogy az indiai kormány továbbra is minden területen erősíteni kívánja a két ország együttműködését. megállapította, hogy indiai kormánya és népe nagyra becsüli a szovjetunióknak a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítására irányuló következetes politikáját. /fazekas judit/

it/ve ml kd
13.46 060680 2299

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

rövid hírek / 1 rész. /
szerencsétlenség
bangkok, 1980. június 6. /ap/upi/ - huszonhatan meghaltak és több mint hatvanan megsebesültek pénteken, amikor a thaiföldi fővárostól 220 kilométerrel északra az országuton két autóbussz egymásba rohant, egy harmadik pedig a roncsoknak ütközött.

tűz
mexikóváros, 1980. június 6. /upi/-tizenketten meghaltak és négyen megsebesültek mexikóváros egyik szórakozóhelyén. egy huszonhat éves férfi, akit állítólag a pincérek durvasága háborított fel, a mulatóból távoztával kocsijából egy benzintartályt vett elő, a benzint a bejárat előtt szétlocsolta, majd a gyúlékony anyagot lángra lobbantotta.

belgrádi nagykövet
belgrád, 1980. június 6. /mti/- halász józsef, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete kétnapos látogatást tett a makedón szocialista köztársaságban. magyarország és jugoszlávia, s ezen belül magyarország és makedónia kapcsolatainak és együttműködésének fejlesztéséről tárgyalt angel csemerszkivel, a makedón kommunisták szövetsége kb elnökével, blagoj popovval, a köztársasági kormány elnökével és más vezető személyiségekkel. /folyt./

pf ml ml kd
14.45 060680 1153

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

rövid hírek / 2. rész /
ránki dezső
szófia, 1980. június 6. /mti/ - ránki dezső kossuth-díjas zongoraművész csütörtökön este a szófiai magyar intézetben adott schubert-hangversennyel befejezte bulgáriai turnéját. a három koncertből álló előadókörut keretében ránki dezső kedden szófiában beethoven, bartók és schubert műveiből adott hangversenyt.

tj ml kd
14.50 060680 0382

-.-

Szi
N. 20
20

sk0044 4 230 mtik1045

jksz-tagfelvétel
belgrád, 1980. június 6. /mti/ - a belgrádi kommuniszt legújabb számában megállapítja, hogy a jugoszláv kommunisták szövetsége taglétszáma az utóbbi években - különösen 1972 óta - egyre jobban gyarapszik. a múlt év végén 1.884.475 tagja volt, ami az ország összlakosságának 8,5, a társadalmi szektor dolgozóinak pedig 22,8 százaléka. ez azt jelenti, hogy majdnem minden 11. lakos és minden 4. munkaviszonyban lévő dolgozó tagja a jksz-nek. az utóbbi 7 évben a párt taglétszáma közel megkétszereződött.

nem végleges adatok szerint ez év első negyedében 48.334 új párttagot vettek fel, ezek 35,8 százaléka munkás - közli a kommuniszt.

már/dj ml kd
14.55 060680 0688

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

munkáspárt - közös piac /1. rész/
lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:
london, 1980. június 6. /mti/ - egy tekintélyes brit munkáspárti csoport, amelyben volt miniszterek és vezéraspírások vannak, nyíltan zászlót bontott a közös piacból való kilépés ügyében. az ugynevezett közös piaci védelmi bizottság a népszavazás ötödik évfordulóján határozati javaslatot terjesztett a munkáspárt őszi kongresszusa elé, indítványozva, hogy a következő munkáspárti kormány vezesse ki angliát az egk-ból. a csoport röpiratát és határozati javaslatát a parlamentben tartott sajtóértekezletén john silkin volt földművelési, halászati és élelmezési miniszter, a párt iparügyi szóvivője ismertette.

a határozati javaslat hangoztatja, hogy nyolc és fél évi tapasztalat után nyilvánvalóan nem lehetséges kivívni az egk-ban olyan alapvető reformokat, amelyeket a munkáspárt szeretne. az ország kereskedelmi mérlegének deficitje a többi nyolc tagállammal már évi négy milliárd fontra rug, ami árt a brit iparnak és súlyosbítja a munkanélküliséget. anglia ráadásul továbbra is „súlyosan igazságtalan terheket visel”, a közös költségvetésből. ezért „a brit nép érdekében az állna, ha kilépnénk az egk intézményeiből és a kapcsolatok új rendszerét hoznánk létre az európai kontinenssel.”

a munkáspártban régóta érlelődik az egk-ból való kiábrándulás, de a kezdeményezés így is bombaként robbant a brit politikai életben. a munkáspárt tekintélyes hányada, több nagy szakszervezet kezdettől fogva ellenzi a közös piaci tagságot. az ellenzők úgy érzik, hogy minden muló év az ő jóslataikat igazolja be és a legutóbbi csomagterv sem javít anglia helyzetén. a párt ezen csoportja úgy véli, hogy a brit közvélemény növekvő „piacellenessége”, folytán 3-4 év múlva a munkáspárt számára a kilépés programja nyerheti meg a választásokat.

Szi

a párt egk-hivei nyomban ellentámadásba lendültek. dr. david owen volt külügyminiszter kijelentette, hogy évekkel a következő választás előtt értelmetlen ilyen kötelezettséget vállalni és a kilépés követelése kettészakítaná a munkáspártot. /folyt./

lb/im ml kd

15.22 060680 2118

-.-

sk0046 4 230 mtik1047

munkáspárt - közös piac /2. rész/

tény, hogy a munkáspárt mai erjedése közepette a közös piaci kérdés összefonódik a jobb- és a balszárny harcával, és az egk-ellenes szárny jó része baloldali. a közös piaci védelmi bizottságnak mindenesetre a parlamenti csoportban 98 tagja van, köztük silkin, tony benn, peter shore, eric heffer volt miniszterek. több hirmagyarázó úgy véli, hogy silkin, amikor most a követelés élére állt, tulajdonképpen megnyitotta hosszutávú választási kampányát a vezérség megszerzéséért és e népszerű ügyel reméli maga mögé állítani a párt többségét.

callaghan ellenzéki vezér egyelőre nyilván kerüli az állásfoglalást, de tudott dolog, hogy ő is mélyreható változtatásokat szeretne az egk működésében.

lb/im ml kd

15.24 060680 0767

-.-

sk0047 4 230 mtik1048

szadat iszmailiában

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1980. június 6. /mti/ - szadat egyiptomi elnök a szuezi-csatorna újramegnyitásának ötödik évfordulója alkalmából csütörtökön iszmailiában beszédet mondott a második szárazföldi hadsereg tisztjei és parancsnokai előtt. kijelentette: „fegyveres erőink intenzív építésének szakaszába léptünk, mert ez felel meg egyiptom szerepének és felelősségének arab testvérei iránt, különösen azután, hogy irán megszűnt a közel-kelet legfőbb ereje lenni,„

a sah iránjának szerepére igényt tartó egyiptom fegyverkezési stratégiájáról szólva szadat hangoztatta: a fő cél az, hogy a repülőgépek és a rakéták terén minél gyorsabban áttérjenek a nyugati felszerelésekre. ez ügyben elégedetten nyugtázta, hogy mubarak alelnök legutóbbi washingtoni tárgyalásainak eredményeként még ez év vége előtt az egyiptomi légierő rendelkezésére bocsátják az egyesült államoktól kért f-16-os harci repülőgépeket.

az elnök - néhány nap leforgása alatt immár harmadizben - ismét szóba hozta a nilus vize miatt támadt egyiptomi-etiópiai viszályt, s kijelentette: „minden eshetőségre fel kell készülni. adott esetben elkerülhetetlenné válik a fegyveres erő használata, ha etiópia bármi

Szi 10.45

✱

módon megakadályoz bennünket a nilus vizére támasztott igényeink érvényesítésében,„ etiópia - mint ismeretes - néhány héttel ezelőtt az afrikai egységsszervezetnél kifogásolta, hogy egyiptom nem konzultált más nilus-menti országokkal, mielőtt a folyam vízhozamának egy részét a sinai-félsziget öntözésére kezdte használni.

rg/zsa ml kd

15.28 060680 1595

-.-

sk0048 4 230 mtik1049

közel-kelet

beirut, dzsidda, 1980. június 6. /taszsz/afp/upi/ - a cionisták újabb büntetének elítélésére az iszlám konferencia rendkívüli, külügyminiszteri szintű összehívását követelte jasszer arafat, a pfsz vezetője habib sattihoz, a testület főtitkárához küldött üzenetében.

„a terrorakciók - mutatott rá arafat- az izraeli kormány fajüldöző politikáját tükrözik, továbbá azt, hogy ez a politika a palesztinai arab nép önrendelkezési jogáért folyó küzdelem felszámolására irányul annak érdekében, hogy az izraeli megszállást örökössé tegye,„

tel aviv, /afp/ - az izraeli hatóságok „tüntetés és felforgatás,„ vádjával az izraeli galileában lévő, főként arabok lakta turanban csütörtökön letartóztattak 13 arab személyt. az őrizetbe vettek szervezték ugyanis a hétfői cionista mertényletek elleni tiltakozó megmozdulást.

kuwait, /taszsz/ - „a kuvait és más arab országok nyugat-európai képvisellete elleni merényletek háttérében messzemenő politikai célok állnak és egyben olyan eszközök, amelyek segítségével nyomást akarnak gyakorolni az olajtermelő országokra,„ - jelentette ki szabah al-ahmad al-dzsabir al-szabah sejk, kuvaiti külügyminiszter.

hasonló szellemben foglalt állást az al-kabasz című kuvaiti napilap is a kuvaiti, illetve a saud-arábiai diplomáciai képviselletek ellen a közelmúltban elkövetett merényletek kapcsán. „a nemzetközi kőolajmonopóliumok állnak a terrorakciók mögött,„ - mutat rá a lap, és hangoztatja, hogy az opec olajügyi minisztereinek algiri értekezletének közeledtével ily módon akarják befolyásolni a tanácskozás résztvevőinek döntéseit. mindebből pedig arra lehet következtetni, hogy a nyugat-európai országok „zöld utat,„ adtak a „megelőzést szolgáló,„ akcióknak, annak érdekében, hogy megakadályozzák a kőolaj árának további emelését.

a lap végül kifejti, hogy semmiféle fenyegetés sem befolyásolja majd a június 9.-én sorra kerülő algiri tanácskozás résztvevőinek döntését.

koppenhága, /mti-upi/ - a jelenleg dániában tartózkodó jichak samir izraeli külügyminiszter pénteken tárgyalt kjeld olesen dán külügyminiszterrel. az izraeli diplomácia vezetője, mint ismeretes, kedden indult hollandiát, belgiumot és dániát érintő körutjára. samir utja során arra próbálja rávenni tárgyalópartnereit, hogy

Szi 10.45

✱

álljanak el a palesztin kérdést az izraeli állásponttal szemben új alapokra helyező kezdeményezéstől.

15.37 060680 2403

-.-

sk0049 4 230 mtik1050

holland kp kongresszus /1.rész/

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

amsterdam, 1980. június 6. /mti/ - pénteken amsterdamban - 500 delegátus és 24 külföldi kommunista- és munkáspárt, köztük az mszmp küldöttségének jelenlétében - megkezdődött a holland kommunista párt xxvii.kongresszusa. a kongresszuson képviselteti magát több baloldali polgári párt és számos társadalmi szervezet is.

a megnyitó ülésen henk hoekstra, a párt elnöke beszámolt a holland kommunistáknak az 1978. évi kongresszus óta kifejtett tevékenységéről, a többi között arról a sikeres akcióról, amelyet a neutronfegyver bevezetése ellen hajtott végre. ezután vázolta hollandia gazdasági, politikai és társadalmi helyzetét, amelyet egyre súlyosbodó válság jellemez. a párt elé hármas célt tűzött ki: az életszínvonal védelmét, a demokrácia megvédését és a küzdelmet olyan kormánypolitikáért, amely hozzájárulást jelent a feszültség enyhítéséhez és a fegyverkezés csökkentéséhez.

a célok elérése érdekében a párt felhívást intéz a holland munkáspárt és más pártok tagjaihoz, hozzanak létre szövetséget, amely minden szinten, akár a pártvezetőségek akarata ellenére is, konkrét akciókat hajt végre és reális alternatívákat kínál a jelenlegi kormánypolitikával szemben. hoekstra erélyesen szembeállt a szektariánizmussal, mert - mint mondotta - a holland kommunisták csak szövetségeseikkel együtt érhetnek el eredményt.

a holland kp elnöke részletesen elemezte a nemzetközi helyzetet is. rámutatott a feszültség növekedésének okaira: a carter-kormány és a nato veszélyes politikájára, a közel-keleti konfliktusra, majd felvetette a kérdést: elkerülhetetlen-e újabb hidegháborús korszak? a kérdésre válaszolva megállapította: a jelenlegi helyzet nagyban különbözik a hatvanas évektől, amikor az egyesült államok kizárólagos hegemóniát gyakorolt még a kapitalista világban. az olimpia bojkottjának kudarcra jó példa arra, hogy a tőkés országok már nem mindenben követik washingtont. giscard d,estaing és leonyid brezsnyev találkozója és helmuth schmidt egyes reális cselekedetei is jól mutatják ezt.

a szocialista országok megnövekedett ereje - folytatta hoekstra - már képes megakadályozni az imperialisták fegyveres támadását, minazonáltal a kommunista pártoknak most olyan politikát kell kialakítaniuk, amely kivezeti a világot a feszültségből. nem baj, hogy az egyes kommunista pártok között némely kérdésben viták vannak, sőt véleményeltérések is. arra van most szükség, hogy minden

Szi

16.47

kommunista párt erősítse akcióját az imperialista fenyegetés ellen, és jól előkészítve koordinálja ezeket az akciókat./folyt./
pd/ve ng

15.46 060680 2647

-.-

sk0050 4 230 mtik1051

holland kp - kongresszus /2.rész/

ami a holland pártot illeti - hangoztatta hoekstra -, mindent meg kell tennie annak megakadályozására, hogy az ország carterék politikájának uszályába kerüljön. meg kell mutatnia az összefüggést a gazdasági helyzet és a növekvő fegyverkezés között és küzdenie kell azért, hogy a kelet-nyugati párbeszéd minden szinten létrejöjjön - helsinki szellemében. különös erővel kell harcolnia a nukleáris fegyverek nyugat-európában való elhelyezése ellen és általában a fegyverkezés csökkentéséért. a holland kommunista párt erős kötelekkel kíván kapcsolódni a nemzetközi kommunista mozgalomhoz és szélesíteni akarja kapcsolatait minden kommunista és munkáspárttal, de más haladó erőkkel is, különösen a fejlődő országokban - fejezte be nagy tapsal fogadott beszédét henk hoekstra.

szabó józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar delegáció vezetője átadta henk hoekstrának, a holland kommunista párt elnökének a magyar szocialista munkáspárt üdvözlését.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

hoekstra szót emelt a világon keletkezett tüzfészek felszámolásáért is és kifejezte azt a reményét, hogy a szovjet csapatok mielőbb kivonulnak afganisztánból.

pd/ve ng

15.47 060680 1281

-.-

sk0051 4 300 mtik1052

egk - francia-portugál

oslo, lisszabon, 1980. június 6. /afp/ - ramalho eanes portugál elnök pénteken a norvég fővárosban kijelentette, hogy a francia köztársasági elnök megjegyzése a közös piaci tagfelvétel szüneteltetéséről „nem vonatkozik portugáliára”, sem.

mint jelentették, csütörtökön giscard d,estaing francia elnök javasolta, hogy egyelőre függesszék föl azoknak az országoknak a felvételét a közös piacba, amelyek nem tudnak minden kötelezettségüknek eleget tenni és csak növelnék az egk gondjait.

a francia kormány azóta már kénytelen volt magyarázatot adni a görög kormánynak, miszerint e megjegyzés nem görögországra vonatkozott. a másik két tagjelölt spanyolország és portugália.

Szi

16.47

a portugál elnök emlékeztetett arra, hogy amikor ő tavaly ősszel franciaországban járt, giscard d'estaing portugália közös piaci belépése mellett foglalt állást.

a portugál lapok, a rádió és a televízió pénteken öles hasábkon ismertették a francia elnök nyilatkozatát és elemezték annak súlyosságát portugáliára nézve. azonnali hivatalos portugál lépés azonban még nem várható, mert eanes elnök még nem érkezett haza norvégiai hivatalos látogatásáról, sá carneiro miniszterelnök pedig még nem épült fel autóbalesetéből, amelyet akkor szenvedett, amikor nemrég londonban járt, portugália mielőbbi közös piaci belépéséhez támogatást keresni.

sg kd

15.49 060680 1387

-.-

sk0052 4 300 mtik1053

nszk-egk

bonn, 1980. június 6. /ap/dpa/ - „a nyugatnémet kormány ellenzi az európai gazdasági közösség kiszélesítésének szüneteltetését, - jelentette ki pénteki sajtóértekezletén bonnban klaus bölling kormányzóvivő.

bölling szerint giscard d'estaing francia államfő csütörtöki, nagy meglepetést keltő beszédében nem hirdetett meg „új politikát,„ csupán az egk kiszélesítésével járó nehézségekre akarta irányítani a figyelmet. hangsúlyozta: „a témát nem szabad dramatizálni,„

a nyugatnémet ellenzéki pártok vezérei, strauss és kohl, teljes hangerővel bíralták giscard kijelentéseit. helmut kohl, a cdu elnöke sajnálkozását fejezte ki a francia államfő állásfoglalása miatt és kijelentette: „nyugat-/európa a három földközi-tengeri ország nélkül csupán törz,„

to ml kd

15.51 060680 0812

-.-

sk0053 4 230 mtik1054

kambodzsa - per, törvényrendelet

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1980. június 6. /mti/ - phnom penh-ben perbe fogták a „khmer serei,„ /szabad kambodzsa/ elnevezésű reakciós csoportosulás 17 tagját, akik - mint az spk hírügynökség jelentette - kísérletet tettek a jelenlegi kormány megdöntésére. a fő vádlott hem kroeusna, ugynevezett kormányfő. a nyilvános tárgyaláson ismertetett vádirat szerint „ellenforradalmi tevékenységet folytattak kambodzsa nemzeti megmentése egységfrontjának kül- és belpolitikája ellen, fenyegetésekkel embereket próbáltak toborozni és szoros kapcsolatokat tartottak fenn a thaiföldön tevékenykedő „szabad khmer legfelső bizottsággal,„ amelynek élén olyan árulók állnak,

Szi

17.35
E

mint son sann, dien diel és in tam. a vádirat hangoztatja: az előterjesztett bizonyítékok tanúsítják, hogy a csoport megkísérelte megdönteni a jelenlegi kambodzsai kormányzatot.

a hivatalos phnom penh-i jelentés közli, hogy rövidesen megkezdik két másik reakciós khmer szervezet közelgőben megkezdik két másik reakciós khmer szervezet közelgőben letartóztatott és ugyancsak hazaárulással vádolt tagjainak perét. e bírósági tárgyalások összhangban vannak a kambodzsai népi forradalmi tanács által három héttel ezelőtt kiadott és most nyilvánosságra hozott törvényrendelettel, amely meghatározza a politikai és köztörvényes bűnöket, s a kiszabható büntetések mértékét. eszerint kétévi börtöntől a legsúlyosabb büntetésig sújthatók a hazaárulásban, a kémkedésben, az összeesküvésben, a szabotázsokban és a politikai gyilkosságokban vétkezők.

a phnom penh-i per jelentősége elsősorban abban áll, hogy a vádlottak szoros kapcsolatot tartottak fenn son sann-nal, az ugynevezett khmer népi nemzeti felszabadítási frontja vezetőjével, aki thaiföld és az egyesült államok számára - bangkoki értesülések szerint - „az elfogadható alternatíva heng samrinnal és pol pottal szemben,„

„a szabad khmerekhöz,„ több különböző csoport tartozik, s ezek jórészt a thaiföldi fővárosban bűnözőknek minősítik, akiknek nincs más céljuk, mint a legnagyobb anyagi hasznot huzni a thai-kambodzsai határon létesített menekülttáborokból.

zi/im ml kd

15.55 060680 2135

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

szovjet békebizottság - sajtóértekezlet

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - a nemzetközi léghőrt, az enyhülést fenyegető veszélyek közepette, egyes nyugati imperialista körök hidegháborús próbálkozásaival párhuzamosan nő azoknak a táborának, akik mindent elkövetnek a béke, a nemzetközi együttműködés megőrzéséért - mondotta pénteki sajtóértekezletén jevgenij fjodorov, a szovjet békebizottság elnöke. felidézte a feszültség fokozódásához vezető eseményeket, köztük az ugynevezett eurorakéták telepítéséről hozott döntést és emlékeztetett arra, hogy a hidegháboru hívei minden ürügyet kihasználnak a szovjetunió és a szocialista országok elleni propaganda-hadjárat fokozására. fjodorov ismertette a tömegek békevágyát kifejezésre juttató legutóbbi nemzetközi megmozdulásokat, s hangoztatta, közülük a legnagyobb szabású rendezvény a bvt elnökségének május elején budapestben megtartott ülése volt.

a békeszerető erők nemzetközi összekötő irodája által május végén bécsben tartott tanácskozásról viktor grigorjevics afanaszjev, a pravda főszerkesztője, a konferencián részt vett szovjet küldöttség vezetője számolt be. georgij grecko úrhajós május 16-17-én hanoi-ban a vietnam és a világ címmel rendezett nagyszabású béketanácskozáson vett részt. a pénteki sajtóértekezleten elmondta,

Szi

17.35
E

hogy a hanoi tanácskozás résztvevői szolidaritást vállaltak vietnam, laosz és kambodzsát sokat szenvedett és újabb támadásoknak kitett népeivel. az interparlamentáris unió brüsszeli tanácskozásáról jurij zsukov, ismert újságíró számolt be. a bandungi értekezlet 25. évfordulója alkalmából rendezett sri lanka-i konferencián viktor matvejev vett részt a szovjet afroázsiai szolidaritási bizottság küldöttségének élén. elmondotta: a közeljövőben küldöttség utazik afganisztánba és pakisztánba, hogy tanulmányozza a két ország közötti jószomszédi kapcsolatok helyreállításának lehetőségeit.

sj/ve ml kd
16.31 060680 1952

-.-

sk0055 4 300 mtik1056

hírek az ndk-ból
berlin, 1980. június 6. /mti/ - dr. rudolf kirchschla:ger osztrák szövetségi elnök ausztriai hivatalos látogatásra hívta meg erich honeckert, az nszép kb főtitkárát, az ndk államtanácsának elnökét. a meghívást pénteken adta át berlinben az ndk államfőnek dr. hans walsér osztrák nagykövet. a látogatás időpontját diplomáciai úton határozzák meg.

x x x

a német szocialista egységpárt 1981 árpilisára összehívott x. kongresszusának előkészítésével kapcsolatos feladatokkal foglalkozott pénteken berlinben dr. erich correns professzor elnökletével megtartott ülésén az ndk nemzeti frontjának országos tanácsa. joachim hermann, az nszép kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára az ülésen hangsúlyozta: a párt kongresszusát megelőző országos véleménycserének az a célja, hogy elmélyítsék valamennyi társadalmi erő összefogását és közreműködését az egész nép javát szolgáló nemzeti program eredményes valórváltása érdekében.

x x x

az ndk-ban működő evangélikus egyház szervezeti egységének megteremtéséről tanácskozik az ország három nagy egyházi szövetségének egyike, az egyesült evangélikus-lutheranus egyház konventje. a vasárnapig tartó kühlungsborni konvent teológiai kérdésekkel is foglalkozik.

x x x

az ndk-ba látogatott az 1979. évi nobel-békedíj kitüntetettje, az indiai calcuttában tevékenykedő mater theresa. joachim meisner, berlin római katolikus püspöke ezalkalomból főpapi misét celebrált a főváros központjában lévő hedwigskirche székesegyházban.

ko/gi ml kd
16.37 060680 1637

Szi

17.35

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

reagan - tajvan
heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:
washington, 1980. június 6. /mti/ - ronald reagan republikánus elnökjelölt két fontos tanácsadója és reklám-szakembere egyidejűleg a tajvani rendszert népszerűsíti az egyesült államokban - készpénzfizetés ellenében. a the washington post pénteki leleplezése szerint ugyanaz a los angelesi reklámvállalat, amely reagan kampányát szervezi, sajtókapcsolatait ápolja, évek óta a tajvani rendszer bejegyzett reklám-megbizottja az egyesült államokban. az ügy annál nagyobb feltűnést kelt, mivel reagan ismételtén kijelentette: az a célja, hogy helyreállítsák a hivatalos kapcsolatokat tajvannal. /a carter-kormány 1979-től felvette kínával a teljes jogú diplomáciai kapcsolatokat, és egyidejűleg nemhivatalos szintre szállította le a tajvanhoz fűződő kapcsolatokat./

a los angeles-i deaver-hannaford reklám-cég két vezetője már a hatvanas évek óta reagan közeli munkatársának számít. az idei elnökválasztási kampányban a cég írta, terjesztette reagan sok beszédét, köztük azokat, amelyekben tajvan mellett szállt síkra. ugyanakkor a vállalat már 1977-től a tajvani rezsim bejegyzett képviselője, rendszeres - és jelentős - anyagi térítés fejében. a választási kampányban reagan volt az egyetlen elnökjelölt, aki felvetette tajvan és kína kérdését. a lap értesülése szerint szélsőséges álláspontjával sok munkatársa sem ért egyet.

ha/mh ng
16.40 060680 1429

-.-

sk0057 4 230 mtik1058

fdp-kongresszus
sándor istván, az mti tudósítója jelenti:
freiburg, 1980. június 6. /mti/ - a nyugatnémet szabaddemokrata párt /fdp/ az őszi választások után is együtt akar kormányozni a szociáldemokratákkal /spd/. hans-dietrich genschert, az fdp elnöke a párt freiburgi választási kongresszusán megerősítette, hogy a liberálisok fő feladatuknak az nszék eddigi enyhülési politikájának folytatását tekintik.

mintegy 400 küldött előtt genschert rámutatott: a bonni szociál-liberális koalíció fennmaradásának előfeltétele, hogy a helmut schmidt kancellár és willy brandt pártelnök vezette spd nem szerez abszolút többséget az októberi választásokon. leszögezte, hogy a koalíció alapjául továbbra is az általa és schmidt által az elmúlt négy évben kialakított politikai irányvonalnak kell szolgálnia. a pártelnök - egyben a bonni kormány alkancellárja és külügyminisztere - terjesztette elő az fdp választási programját is. a 82 oldalas dokumentum a külpolitikát helyezi előtérbe. a liberálisok a nato-hoz való hűség hangsúlyozása mellett a béke megszilárdítását tekintik fő céljuknak. a párt szorgalmazza egy európai leszerelési értekezlet összehívását és az erőszakról való lemondást rögzítő szerződés aláírását a varsói szerződés és a nato között.

Nuss
18.45
19

az fdp az őszi választásokon parlamenti létéért küzd. a párt májusban északra-vesztfáliában, a legnagyobb lélekszámú nyugatnémet tartományban nem szerezte meg a szavazatok 5 százalékát, és így kiszorult a helyi törvényhozásból. két éven belül ez volt a harmadik parlamenti kudarc a szabaddemokratáknak, akik most joggal tartanak attól, hogy októberben a bukás országos méreteiben is megismétlődhet. fdp-elemzések szerint a kormány és az ellenzék kancellárjelöltjeinek, schmidtnek és strausznak az összecsapása elterelheti a választók figyelmét, és azok megfélemlíthetnek a legkisebb polgári pártról.

az fdp ezért választási kampányának középpontjába két célt állított: meg akarja akadályozni egyrészt, hogy strauss kancellár legyen, másrészt pedig, hogy a szociáldemokraták abszolút parlamenti többséget szerezve egyedül kormányozzanak.

or/jp ng bs
17.16 060680 2143

-.-

sk0058 4 300 mtik1059

francia és izraeli kp - közlemény
párizs, 1980. június 6. /taszsz/ - csak az ensz-határozatok megvalósításával lehet igazságos és tartós békét elérni a közel-keleten - hangsúlyozza a francia és az izraeli kommunista párt küldöttségeinek párizsi tárgyalásairól kiadott közös közlemény.

a dokumentum sürgeti az izraeli csapatok kivonását valamennyi megszállt területről, a palesztin nép törvényes jogainak - köztük államalapítási jogának - elismerését, és a palesztinai felszabadítási szervezet bevonását a közel-keleti rendezésbe. megállapítja, hogy az amerikai ösztönzésre kötött egyiptomi-izraeli különmegállapodások nem oldottak meg egyetlen alapvető kérdést sem.

a francia és az izraeli kommunisták elítélik az egyesült államokat, amiért közel-keleti katonai jelenlétének növelésére törekszik, veszélyeztetve a térség összes népeinek, köztük az izraeli népnek is az érdekeit.

sas ng bs
17.26 060680 0922

-.-

sk0059 4 230 mtik1060

szovjet-magyar külügyminisztériumi megbeszélések
moszkva, 1980. június 6. /mti/ - a. g. kovaljov szovjet külügyminiszter-helyettes moszkvában fogadta papp istvánnét, a magyar külügyminisztérium főosztályvezetőjét, aki a madridi találkozó előkészítéséről és az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívásával kapcsolatos kérdésekről folytatott megbeszélést a szovjetunió külügyminisztériumának illetékeseivel.

küm/im bs
17.32 060680 0456

-.-

sk0060 4 230 mtik1061

nato
oslo, london, koppenhága, 1980. június 6. /taszsz/ - a nato nukleáris tervező csoportjának a norvégiai bodoe város közelében levő katonai támaszponton megtartott ülésén résztvevő hadügyminiszterek újból megerősítették az új típusú amerikai rakéták nyugat-európai telepítéséről szóló határozatot, és sürgették annak gyakorlati megvalósítását - emlékeztet rá a friheten, a norvég kommunista párt lapja, majd leszögezi: ha ezeket a terveket megvalósítják, akkor ezzel elindítják a nukleáris fegyverkezési hajszát újabb fordulóját, és fokozódní fog a nukleáris háború veszélye is.

a londoni morning star az egész világ sorsa szempontjából veszélyesnek minősítette a nukleáris tervező csoport ülését, mivel azon a nato-országok hadügyminiszterei állást foglaltak a nyugat-európai rakétatelepítési határozat mielőbbi megvalósítása mellett. a nato irányítói természetesen most is „a keletről fenyegető veszélyre”, hivatkoztak - mutat rá a lap, majd hangsúlyozza, hogy a gyakorlat mást mutat: a szovjetunió és a többi szocialista ország az elmúlt tíz évben a fegyverkezési hajszát megfékezésére, a nemzetközi feszültség enyhülésére és az általános és teljes leszerelést elősegítő javaslatok egész sorát terjesztette elő.

a land og folk, a dán kp lapja szerint a nukleáris tervező csoport legutóbbi ülése ismét bebizonyította, hogy a nato vezetői nem mutatnak hajlandóságot a tavaly decemberi rakétatelepítési határozat visszavonására és a tárgyalások megkezdésére. a lap leszögezi: a pentagon és az észak-atlanti tömb vezetői a nyugat-európai országokat az új típusú amerikai nukleáris rakéták kilövőállásává akarják változtatni.

df ng bs
17.50 060680 1665

-.-

sk0061 4 230 mtik1062

baranyai napok schwerinben
berlin, 1980. június 6. /mti/ - baranyai napok kezdődtek pénteken az ndk-beli schwerin megyeközpontban a két testvérmegye együttműködésének jegyében. a június 15-ig tartó gazdag eseménysorozat baranya első nagyszabású bemutatkozása schwerin megyében. harmincnégy baranyai vállalat és szövetkezet kiállításon mutatja be a magyar megye iparának és mezőgazdaságának jellegzetes termékeit. nagyrésztük a helyszínen meg is vásárolható. a pécsi konzum áruház magyar hetet is rendez az ndk nagyvárosai közé tartozó schwerinben.

baranya megyei tanácsa gyermekrajz-kiállítással, valamint a megye társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődését bemutató fotódokumentációs kiállítással működik közre.

Nuu 19.10
E

a magyar napokkal viszonzozza baranya schwerin tavalyi önálló kiállítását a pécsi ipari vásáron.

ko/ve csr bs
17.53 060680 0861

-.-

sk0062 4 230 mtik1063

kozmosz-1185 és 1186
moszkva, 1980. június 6. /taszsz/ - a szovjetunióban pénteken föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1185 és a kozmosz-1186 jelű mesterséges holdakat a föld természeti erőforrásai és a világűr további kutatására.

a műholdak keringési adatai a következők:

	kozmosz-1185	kozmosz-1186
kezdeti keringési sebesség	89,5 perc	94,5 perc
a földtől mért legnagyobb távolság	308 km	519 km
a földtől mért legkisebb távolság	226 km	473 km
a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge	82,3 fok	74 fok

a két mesterséges hold fedélzeti berendezései hibátlanul működnek.

sa csr bs
17.59 060680 0779

-.-

sk0063 4 300 mtik1064

amerikai segély
washington, 1980. június 6. /taszsz/ - reakció és a békét veszélyeztető rendszerek kapják annak az 5,5 milliárdos gazdasági és katonai segélynek a zömét, amelyet az amerikai képviselőház az 1981-es gazdasági évre megszavazott.

a hatalmas összeg aránytalanul nagy része izraelnek és a vele kiegyező egyiptomi kormánynak jut. izrael csupán katonai segély címén 785 millió dollárra számíthat, hogy ebből az összegből azután megvásárolhassa a legújabb amerikai fegyverzetet. további néhány száz milliárd dollárt gazdasági segélyként kap.

nagy összegeket juttat washington a szadat-rendszernek is, amely a pénzt ugyancsak az amerikai haditechnika legújabb „víványaira”, - repülőgépekre, harckocsikra és hadihajókra - kívánja költeni. ennek fejében kész arra, hogy e fegyvereket az amerikai érdekek védelmében vesse be a közel- és közép-kelet olajgazdag térségében.

az emberi jogok washingtoni barátai hatalmas összegeket juttatnak olyan népelnyomó rendszereknek, mint a dél-koreai, a guatemalai, a salvadori és a haiti.

a segélyprogram vitájában a képviselők több olyan határozatot hoztak, amely eloszlatja a program „emberies jellegéről”,

Nur
20
E

kialakított amerikai legendát. jellemző módon 6,3 millió dollárra csökkentették annak a tanzániának a részesedését, amely tevékenyen támogatja a dél-afrikai köztársaság elnyomott néger lakosságának nemzeti felszabadító harcát.

kf/gi mp bs
18.05 060680 1441

-.-

sk0064 4 300 mtik1065

demirel
ankara, 1980. június 6. /ap/ - demirel török kormányfő pénteken ismét sürgette a jövő évben esedékes választások előrehozását. a konzervatív politikus javaslatát azzal indokolta, hogy „törökország vérzik”, az egyre fokozódó terrorizmus következtében, és ezért véget kell vetni „az ankarai vitáknak”.

megfigyelők szerint demirel arra célzott, hogy csak új választással lehet felszámolni a kormányzat hatékony munkáját akadályozó parlamenti „patthelyzetet”.

a török parlament az elmúlt hónapokban 93 szavazási menetben sem tudta megválasztani az ország új elnökét, és így képtelen az egyre súlyosabb gazdasági és szociális helyzetre fordítani figyelmét. a nehézségek fő oka az, hogy egyetlen pártnak vagy szilárd pártszövetségnek sincs többsége a törvényhozásban. a demirel-kormányt kívülről támogató két párt éppen a napokban jelezte, hogy elégedetlen a kabinet politikájával, és esetleg megvonja tőle a támogatást. ha ez bekövetkezik, törökországnak a közeljövőben újabb kormányválsággal kell szembenéznie.

sas ng bs
18.10 060680 1061

-.-

sk0065 4 230 mtik1067

rövid hírek
ndk - jemen
berlin, 1980. június 6. /mti/ - erich honecker, a német szocialista egységpárt kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke pénteken berlinben megbeszélést folytatott a jemeni népi demokratikus köztársaság katonai küldöttségével, amely ali ahmed nasszer antar nemzetvédelmi miniszter vezetésével tartózkodik az ndk-ban.

unesco
ujvidék, 1980. június 6. /mti/ - az ujvidék melletti péterváradoon pénteken befejeződött a balkáni országok unesco-bizottságainak 9. konferenciája. bulgária, görögország, jugoszlávia, románia és törökország küldöttségei mellett a tanácskozáson megfigyelőként részt vettek a szomszédos ausztria, magyarország és olaszország unesco-megbizottai is. záróközleményben foglalták össze a tájékoztatás, a földrengés-előrejelzés, a

Nur
20
E

geológiai kutatások, a környezetvédelem, valamint a kultúra és az oktatás kérdéseit érintő javaslataikat, amelyeket az unesco ez év őszére belgrádba összehívott 21. közgyűlése elé terjesztenek.

hua — videla

peking, 1980. június 6. /uj kina/ - hua kuo-feng kínai miniszterelnök pénteken pekingben folytatta megbeszéléseit jorge rafael videla argentin államfővel, aki csütörtökön érkezett kínába.

huang hua

peking, 1980. június 6. /uj kina/ - huang hua kínai külügyminiszter pénteken nyugat-európai körútra indult. hivatalos látogatást tesz svédországban, norvégiában és dániában, majd a német szövetségi köztársaságban.

sa csr bs

18.57 060680 1464

-. -

sk0066 4 230 mtik1066

georges marchais - szkp üdvözlét

moszkva, 1980. június 6. /mti/taszsz/ - az szkp központi bizottsága szívélyesen üdvözölte hatvanadik születésnapja alkalmából georges marchais-t, a francia kommunista párt főtitkárát, a francia és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő személyiségét.

georges marchais az fkp élén minden erejét és energiáját arra fordítja, hogy a munkásosztály és a dolgozók érdekeiért, a békéért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért vívott küzdelemben erősödjék a párt pozíciója és befolyása - állapítja meg egyebek között a távirat. a továbbiakban nagyra értékeli, hogy georges marchais mindent megtesz az fkp és az szkp közötti internacionalista szolidaritás, a testvéri kapcsolatok, a francia és a szovjet nép közötti hagyományos barátság és együttműködés további megszilárdításáért.

ht csr bs

18.58 060680 0885

-. -

sk0067 4 300 mtik1068

dél-korea-egyesült államok

washington/los angeles/tokió, 1980. június 6. /taszsz/adn/ - john moore, az egyesült államok export-import bankjának elnöke, aki jelenleg dél-koreában tárgyal a katonai rezsimm tagjaival az amerikai segélyekről, a the washington postnak szülőben adott interjújában kijelentette: „washingtonnak nem áll szándékában nyomást gyakorolni dél-koreára, és változatlanul széleskörű együttműködésre törekszik vele.”

washington küldötte az interjuban gyakorlatilag jóváhagyta a junta véres leszámolását a nemzeti megmozdulás részvevőivel,

Nm

do

8

hangoztatva, hogy az - ugymond - „előmozdította a stabilitás megteremtését”, „moore álláspontját”, a dél-koreai belügyekbe való beavatkozás megengedhetetlenségére, „utaló megjegyzésekkel igyekezett igazolni.”

mint a nyilatkozatból kitűnt, washington kész pótsegélyt nyújtani a szöuli tábornokoknak, a washingtoni kormány ellenőrzése alatt álló bank elnöke hangsúlyozta: „az egyesült államok nem szándékozik visszatartani az újabb kölcsönöket a dél-koreai politikai helyzet miatt.”

x x x x x x x x

„az egyesült államok dél-koreai politikáját alárendeli az amerikai bankok és monopóliumok érdekeinek, amelyek busás profitot húznak az országban befektetett tőkájükből”, - hangsúlyozza a the los angeles times hasábjain d. renard, aki 1970-74 között az amerikai külügyminisztérium dél-koreával foglalkozó osztályát vezette.

„négy évvel ezelőtt - írja egyebek között - az akkor elnökjelölt carter azt ígérte, hogy megváltoztatja az egyesült államok dél-koreai politikáját. nem telt el sok idő, és washington újból a régi lemezt tette fel: dél-korea hatalmas katonai erejét a képzelt északi veszéllyel próbálja igazolni.”

renard végezetül megállapítja, hogy „tragikus hasonlóság”, fedezhető fel washington dél-koreai és korábbi iráni politikája között.

x x x x x x x x

tokióba érkezett jelentések szerint a dél-koreai katonai junta vérdíjat tüzött ki a katonai diktatúrával szembeni ellenállás 21 vezetőjére, közöttük 16 egyetemi és főiskolai hallgatóra. egyidejűleg súlyos büntetést helyeztek kilátásba mindazoknak, akik a hivatalos közleményektől eltérő részleteket terjesztenek a kvangzsui felkelés leveréséről. a rezsimm „minden alapot nélkülözőnek”, nevezte azokat a híreket, amelyek szerint mintegy kétezer ember vesztette életét a városban, és többségüket a szennyvízcsatornákbá dobták.

to ng bs

19.09 060680 2425

-. -

sk0068 4 230 mtik1069

ürhajósok - 2

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - kétszer kapcsolták be pénteken új típusú ürhajójuk hajtóművét különböző manőverek végrehajtására a szozuz-t-2 utasai: jurij malisev és vlagyimir akszjonov. mindkét manőver a tervek szerint ment végbe, s ennek megfelelően módosította az ürhajó föld körüli pályáját is. közben az ürhajó irányító berendezéseit szintén kipróbálták, működésbe helyezték a fedélzeti számítógépet, s a kézi irányítást is eredményesen alkalmazták.

a két ürhajós jól érzi magát, az ürhajóban kellemesek a munkafeltételek: a hőmérséklet 20 fok, a légnyomás alig valamivel

Nm

do

8

magasabb, mint a normális földi. a szojuz-t-2 belsejében egyébként a megfelelő levegő-összetételt szintén új típusu berendezések biztosítják.

az űrhajósok felkészülnek arra is, hogy megközelítsék a szaljut-6 űrállomást. közben az űrállomáson is folynak az ehhez szükséges előkészületek, leonyid popov és valerij rjumin a többi között az ide vonatkozó technikai dokumentáció tanulmányozásával töltötte a pénteki napot, emellett a földet figyelték, és tornáztak is.

a szovjet televízió pénteken mutatta be azt a dokumentfilmet, amely akszjonov legutóbbi űrutazásáról, a szojuz-22 űrhajón végzett munkájáról szól.

valerij kubaszov és farkas bertalan, a hét elején befejeződött szovjet-magyar nemzetközi űrexpedíció két tagja továbbra is bajkonurban pihen, és az űrutazások után szükséges orvosi vizsgálatokat végzik el rajtuk. a két űrhajós előreláthatólag a jövő héten tér vissza csillagvárosba.

ki/mh csr bs
19.13 060680 1588

-.-

sk0069 4 230 mtik1070

dél-afrika
pretoria, 1980. június 6. /dpa, ap/ - a pretoriai legfelsőbb bíróság pénteken atomkémkedés vádjával tíz évi szabadságvesztésre ítélte a 30 éves renfrew christie dél-afrikai atomtudóst. a vád szerint a dél-afrikai tudós összeköttetésben állott az afrikai nemzeti kongresszus egyik tagjával, és „adatokat szolgáltatott ki neki az első dél-afrikai atomerőmű építési terveiről, valamint a transvaal tartományban található két hagyományos erőmű műszaki berendezéseiről,, ez volt az ország első atomkémkedési pere.

df ng bs
19.15 060680 0551

-.-

sk0070 4 300 mtik1071

indiai nemzeti kongresszus
uj-delhi, 1980. június 6. /afp/ - az indiai nemzeti kongresszus /i/ - indira gandhi miniszterelnök pártja, amely kétharmados többséget szerzett a helyi parlamentben, - pénteken egyhangulag szandzsaj gandhit, a miniszterelnök-asszony fiát választotta meg a párt élére uttar pradesh államban.

a kinevezést egy szövetségi állam pártszervezetének élére még indira gandhinak is jóvá kell hagynia. a miniszterelnökasszony csütörtökön elvetette annak lehetőségét, hogy fiát, aki jelenleg parlamenti képviselő, államminiszternek vagy kabinettagnak nevezzék ki, azzal érvelve, hogy szandzsajnak „a parlamentet kell szolgálnia,,.

Nm

indira gandhi jóvá hagyása esetén fia az egyik legnépesebb /kilencven milliós/ indiai államot irányítja majd párttiszsége révén.

bihar államban - a szavazatszámolás első eredményei szerint - az indiai nemzeti kongresszus /i/ szintén többséget szerzett. ha ez az eredmény véglegessé válik, indira gandhi pártja összesen kilenc indiai állam törvényhozásában lesz többségben.

vz mp bs
19.20 060680 1069

-.-

sk0071 4 230 mtik1072

fdp-kongresszus - 2
sándor istván, az mti tudósítója jelenti:
freiburg, 1980. június 6. /mti/ - hans-dietrich genscher az fdp freiburgi kongresszusán elhangzott beszédében rendkívül élesen elhatárolta magát a cdu-csu kül- és katonapolitikai elképzeléseitől. ugyanakkor a liberálisok külpolitikai programjának megfogalmazásában figyelemre méltó módosításokkal közelített a szociáldemokraták álláspontjához.

a külpolitika alapjának az fdp változatlanul a nyugat-európai közösséget és a nato-t tekinti. az atlanti szövetséget illetően genscher azt hangsúlyozta, hogy az amerikai-európai viszonyok „kölcsonösségen kell alapulnia,, a kétoldalú együttműködésben „feljogosítottnak érezzük magunkat, hogy amerikai barátainknak nyiltn megmondjuk, mit tartunk helyesnek és mit nem,, - mondotta az fdp elnöke, majd a nyugat-európai politikai egység hiányára utalva hozzáfűzte: „európa hangját talán jobban meghallanák washingtonban, ha ez az európa egy hangon beszélne, és határozottabban, egységesebben cselekednék.,,

genscher megismételte, hogy a madridi értekezletet külügyminiszteri szinten kellene megtartani. támogatta az európai leszerelési konferenciáról szóló francia javaslatot és kijelentette: „a varsói szerződés vonatkozó javaslatát konstruktív módon vizsgáljuk meg.,,

„sokan nálunk végzetes módon nem hajlandók belelélni magukat a másik fél helyzetébe. a szovjetunió is rendelkezik jogos biztonsági érdekekkel, mi látjuk ezeket, mint ahogyan elvárjuk, hogy mások is lássák a mieinket,, - hangsúlyozta genscher, és ezzel első alkalommal vette át schmidt kancellár terminológiáját a keleti és a nyugati érdekek kölcsönös figyelembevételéről.

más világpolitikai kérdéseket érintve az fdp-politikus egyebek között leszögezte: „aki a palesztin nép vagy namibia törvényes önrendelkezési jogát nem hajlandó elismerni, nem lehet partnere a harmadik világnak.,,

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a kelet-nyugati leszerelési tárgyalásokról szólva a pártelnök kijelentette: „a salt-ii-t ratifikálni kell. a feleknek már a ratifikálás előtt tartaniuk kell magukat a megállapodásokhoz.

Nm

felszólítjuk a szovjetuniót, hogy végre feltételek nélkül legyen hajlandó tárgyalni a középhatótávolságu rakétákról, hogy az új nyugati rakéták első telepítéséig rendelkezésre álló időt maradéktalanul kihasználhassuk.,,

or/jp ng bs
19.24 060680 2420

-.-

sk0072 4 230 mtik1073
hírek Lengyelországból

poggi
varsó, 1980. június 6. /mti/ - pénteken elutazott varsóból luigi poggi érsek, a lengyel kormány és az apostoli szentszék közötti állandó munkakapcsolatokkal foglalkozó vatikáni csoport vezetője. az érsek május 27-től tett látogatást varsóban, a külügyminisztériumban és a állami egyházügyi hivatalban folytatott megbeszéléseket.

x x x

figyelmeztetés turistáknak
a nyár közeledtével a lengyel hegyimentő-szolgálat röpcédulák ezerein hívja fel a hegyekbe induló turisták figyelmét a saját érdeküket szolgáló óvatosságra. a kiránduló magyaroknak is érdemes megjegyezni néhányat a legfontosabbak közül: senki ne induljon egyedül a hegyek közé, ne menjenek hegyi turára szükséges felszerelések nélkül, mindig hagyják hátra üzenetet utirányukról, és sohase hagyják figyelmen kívül a hegyimentők figyelmeztetéseit.

x x x

koraszülött
ötszáz grammos, mindössze 34 centiméteres koraszülött életét sikerült megmenteni a lengyelországi gorzóvi vajdaságban, egy falusi kórházban. a csecsemő, aki március 9-én született, teljesen egészséges, és már több mint három kilót nyom.

ba/jp csr bs
19.27 060680 1296

-.-

sk0073 4 230 mtik1074

vance
washington 1980. június 6. /mti/ - az amerikai kormány pénteken igyekezett „jó képet vágni”, ahhoz az éles bírálathoz, amelyben cyrus vance volt külügyminiszter a washingtoni külpolitikát részesítette. reston külügyi szóvivő szerint a hivatalos vélemény az, hogy vance „jó beszédet”, mondott, amely sok pozitív elemet tartalmaz. a kérdésre, vajon megfogadják-e a jó beszéd egyik tanácsát, hogy még az idén iktassák törvénybe a salt-ii szerződést,

Nm

a szóvivő kijelentette, hogy nincs változás a kormány álláspontjában: a jelenlegi időszak /értsd: a választási év/ nem megfelelő a salt-ii ratifikálására. /heltai andrás/
ha/mh ng bs

19.34 060680 0660

-.-

sk0074 4 300 mtik1075

giscard-angol, belga visszhang
london/brüsszel, 1980. június 6. /afp/ap/ - nagy-britannia tartózkodással fogadta a francia elnök javaslatát, hogy halasszák el az újabb tagállamok felvételét a közös piacba.

a brit külügyminisztérium szóvivője pénteken nem volt hajlandó kommentálni giscard, estaing kijelentéseit, de hangsúlyozta, hogy nagy-britannia ezután is tartani akarja magát a kilencek ígéretéhez, amely szerint görögországot 1981. január elsején, spanyolországot és portugáliát pedig legkésőbb 1983-ig felveszik a közös piacba.

belgium szintén állást foglalt a közös piac tervezett bővítése mellett, és - londontól eltérően - nyíltan bírálta a francia elnök lépését. a belga külügyminisztérium szóvivője azt mondta, hogy brüsszel tisztában van a gyakorlati nehézségekkel, de úgy véli: ezeket tárgyalások segítségével kell leküzdeni. hozzátette: a belga kormány jobb szeretné, ha franciaország „közvetlenül és részletesebben tájékoztatná partnereit.,,

sas bs

19.36 060680 0997

-.-

sk0075 4 300 mtik1076

közel-kelet
beirut, 1980. június 6. /upi/ - az izraeli hadsereg és a vele szövetséges jobboldali keresztény milicisták tüzérése péntek délelőtti támadást intézett három dél-libanoni falu ellen. a három faluban holland és ir nemzetiségű ensz-katonák állomásoznak, akik már korábban is támadások célpontjai voltak.

new york, 1980. június 6. /dpa/ - az ensz-ben akkreditált arab diplomaták a pfsz újabb sikerének tekintik a bt határozatát, amely elítélte a ciszjordániai palesztinai tisztségviselők ellen hétfőn elkövetett cionista merényleteket, és bírálta az izraeli megszálló politikát. jehuda blum izraeli ensz-képviselő „egyoldalúsággal”, vádolta a határozatot megszavazó 14 államot. donald mchenry amerikai küldött tartózkodott a szavazástól, s ezt azzal indokolta, hogy kormánya - bár a merényleteket elítéli - a határozat „több pontját nem támogathatja.,,

jeruzsálem, 1980. június 6. /afp/ - értesülések szerint az izraeli hatóságoknak sikerült azonosítaniok tíz személyt, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt az arab polgármesterek ellen elkövetett hétfői merényletekben. folyik a gyanúsítottak

Nm

felkutatása, akik közül többen a megszállt területeken létesített félkatonai települések lakosai. mindezt hivatalos izraeli források nem erősítették meg. a davar című ellenzéki lap borulátásának adott hangot azzal kapcsolatban, sikerre vezethet-e a nyomozás. az ujság rámutatott arra a lehetőségre, hogy a merényletek tettesei közel állnak a hatalmon lévő soviniszta jobboldali pártszövetséghez.

stockholm, 1980. június 6. /afp/ - a jelenleg ellenzékben lévő izraeli munkapárt esetleges hatalomra kerülése „alapvetően megváltoztatná, tel-aviv külpolitikáját - állította a svenska dagbladet című svéd lapban pénteken megjelent nyilatkozatában abba eban volt munkapárti külügyminiszter. szavainak hitelét azonban erősen rontotta az, hogy a munkapárt csupán „enyhíteni, kíván a palesztin lakosság ellenállásába ütköző településpolitikán, de nem hajlandó felhagyni azzal.

bécs/london, 1980. június 6. /mti/reuter/ - mose meron, az izraeli parlament alelnöke, aki ausztriai látogatáson tartózkodik, pénteken „terrorcselekményekre való bátorításnak, nevezte azt, ha nyugat-európai országok esetleg elismerik a pfsz-t. az izraeli politikus így módon kívánt állást foglalni a londoni the guardian című lap egyik hírével kapcsolatban, amely szerint a közös piac államai az elismerést mérlegelik. a brit külügyminisztérium szóvivője egyébként pénteken cáfolta, hogy a nyugat-európai országok ilyen lépésre készülődnének.

kf/gi mp bs
19.46 060680 2598

tel-avivi

sk0076 4 300 mtik1078

ilo - timmer /2.rész/
„a világban végbemenő gyors változások tükrében alapvető jelentőségűnek tekintjük - hangsúlyozta - a munkához való jog, a munkahely biztonsága, a munkanélküliség elleni hatékony védelem kérdését. a foglalkoztatást és a szakmai színvonal emelését szolgáló intézkedéseken túlmenően a nemzetközi munkaügyi szervezet programjában nagyobb helyet kell biztosítani annak tanulmányozására, hogy a leszerelés által felszabaduló anyagi eszközöket a gazdasági és szociális haladás érdekében hogyan lehetne felhasználni, - javasolta, s rámutatott: „változatlanul nagy súlyt kell helyezni a munkafeltételek és munkakörnyezet fejlesztése nemzetközi programjának végrehajtására. néhány kérdés megérett egyezményben történő szabályozásra, például az üzemorvosi szolgálat, a dolgozók szociális ellátása és a csökkent munkaképességűek rehabilitálása.„
a továbbiakban kifejtette: a magyar szakszervezetek nagy fontosságot tulajdonítanak az idős dolgozók problémáinak. az ilo is sokat tehet azért, hogy megkönnyítse az idős dolgozók helyzetét. ez

Nm

a téma, amely sokszáz millió dolgozó embert közvetlenül érint, nemzetközi egyezmény kidolgozására vár.

a közgyűlés szombaton folytatja munkáját.

np/jp mp bs
19.54 060680 1244

-.-

sk0077 4 300 mtik1077

ilo - timmer /1.rész/

genf, 1980. június 6. /mti/ - a nemzetközi munkaügyi szervezet /ilo/ genfi közgyűlése a főigazgató beszámolója fölötti vitával folytatta munkáját. a felszólalók hangsúlyozták a szervezet felelősségét és jelentőségét a békés egymás mellett élés, az országok közötti együttműködés fejlesztésében, a dolgozó emberek gondjainak, problémáinak megoldásában.

pénteken szólalt fel a magyar küldöttség nevében timmer józsef, a szakszervezetek országos tanácsának titkára.

„a nemzetközi munkaügyi szervezet tevékenységét az elmúlt években sok nehézséggel és gondokkal teli fejlődés jellemezte. kibontakozott a foglalkoztatási világprogram. sikeresen folyik a munkafeltételek és a munkakörnyezet javításának nemzetközi programja. több, a munkavállalók élet- és munkaviszonyait, jogait érintő nemzetközi érvényű egyezmény született, - mondotta.

a gazdasági helyzet rosszabbra fordulása, az új gazdasági világrend megvalósításának napirendre tűzése új, fokozott követelményeket támaszt az ilo-val szemben - folytatta a magyar küldött. - „a fejlődés súlyos és bonyolult problémáinak megoldása, a dolgozók élet- és munkafeltételei javításának egyik legfontosabb feltétele az enyhülés megőrzése, a népek közötti bizalom és együttműködés erősítése. az ilo-nak is mindent el kell követnie a béke megőrzése, a békés egymás mellett élés megszilárdítása érdekében.„

timmer józsef a továbbiakban a jelenlegi közgyűlés fő témájával, a szakmai képzéssel kapcsolatban hangsúlyozta: a szakmai képzés nemcsak gazdasági, hanem szociális kérdés is. örvendetes, hogy a képzésre való jogot a világon egyre szélesebb körben ismerik el emberi jogként. a diszkrimináció felszámolása, a munkához való jog biztosítása, a létbiztonság nem képzelhető el e jog érvényesítése nélkül. korunkban egyre inkább a több szakmát nyújtó képzés járhat eredményekkel. a magyar szakszervezetek - mondotta - tisztában vannak a kérdés jelentőségével.

a magyar szakszervezetek támogatják - mondotta a továbbiakban - a nemzetközi munkaügyi szervezet oktatási tevékenységét, amely a képzés kiszélesítését, hatékonyabbá tételét, és ennek érdekében a nemzetközi tapasztalatcserét szolgálja. /folyt./

np/jp mp bs bs
19.58 060680 2227

Nm

-.-

sk0078 4 230 mtik1079

rövid hírek

tényi pál

párizs, 1980. június 6. /mti/ - vacsorát adott tényi pál akadémikus, a minisztertanács tudománypolitikai bizottságának titkára tiszteletére pierre aigrain francia államtitkár, aki a miniszterelnök mellett tudományos ügyekkel foglalkozik. tényi pál június 3-tól 6-ig tartózkodott párizsban, felkeresett több tudományos intézményt, és előadást tartott a magyar tudományról, a kormány tudománypolitikájáról.

magyar úrhajós

párizs, 1980. június 6. /mti/ - a párizsi diplomáciai akadémián pénteken filmvetítéssel egybekötött sajtóértekezletet rendezett a magyar nagykövetség farkas bertalan úrutazásáról. a sajtófogadáson megjelent a francia lapok, a tudományos intézmények és a franciaországi magyar kolónia számos képviselője.

montgomery-évforduló

london, 1980. június 6. /reuter/ - a nyugati szövetségesek normandiai partaszállásának 36. évfordulóján, pénteken londonban leleplezték a második világháború híres angol tábornagyának, montgomerynek háromméteres bronzszobrát.

brüsszel, 1980. június 6. /upi/ - a királyi palotában

nagyszabásu fogadással nyitotta meg pénteken baudouin belga uralkodó az egész nyáron át tartó országos ünnepeket, amelyeket belgium megalakulásának 150. évfordulója alkalmából rendeznek. a meghívást visszautasította több párt, így a franciaajkuak demokratikus frontja is.

amendola özvegyének halála

róma, 1980. június 6. /upi/ - pénteken, egy nappal férje halála után, szívroham következtében 69 éves korában elhunyt germaine amendola, a neves olasz kommunista vezető özvegye.

eanes

lisszabon, 1980. június 6. /ap/ - norvégiában tett háromnapos hivatalos látogatásáról pénteken visszaérkezett lisszabonba ramalho eanes portugál államfő.

etiópia—dzsibuti

addisz abeba, 1980. június 6. /taszsz/-közös közleményt adtak ki mumín bahdon farahnak, dzsibuti köztársaság külügy-, gazdasági és együttműködési miniszterének hivatalos etiópiai látogatásáról. az okmányban a két ország sikraszáll a területi egység és a határok sérthetatlensége elvének tiszteletben tartásáért, az erőszaknak a nemzetközi kapcsolatokból való kiiktatásáért és a belügyekbe való be nem avatkozásáért, a térség országai közötti együttműködés fejlesztéséért.

sa csr bs

20.06 060680 2285

Nuu

-.-

sk0079 4 230 mtik1080

uganda - csucs

arusha, 1980. június 6. /upi/ - az ugandai helyzettel foglalkozó

csucstalálkozót kezdett pénteken este a tanzániai arushában julius nyerere tanzániai és gaafar nimeri szudáni elnök, valamint paulo muwanga és tito okello, az ugandát irányító katonai bizottság két képviselője. a tervek szerint daniel arap moi kenyai államfő is részt vett volna a tanácskozáson, de csütörtökön este bejelentette, hogy nem tartja megfelelőnek az időpontot.

diplomáciai források szerint nimeri kérte a csucstalálkozó összehívását, hogy olyan „biztonsági tervet”, terjesszen a résztvevők elé, amely nagymértékben csökkentené az ugandában állomásozó - mintegy tízezer főnyire becsült - tanzániai katonaságot, és helyükre rendőri erőket, vagy kenyai és szudáni fegyveres erőket állítana.

tanzániai források szerint nyerere a következő, alapvetőnek tekintett kérdésekben remél egyetértést a találkozóon: a biztonság fenntartása ugandában, a megfelelő átmeneti időszak megszervezése, mielőbbi választások, és visszatérés a nép által választott polgári kormányzati rendszerhez. tanzániai részről sajnálattal szóltak arról, hogy kenya az utolsó pillantban lemondta részvételét.

vz bs

20.07 060680 1202

-.-

sk0080 4 230 mtik1081

rövid hírek

zimbabwe - ilo

genf, 1980. június 6. /upi/ - a nemzetközi munkaügyi szervezet /ilo/ pénteken egyhangúlag megszavazta zimbabwe tagfelvételi kérelmét. a nemrég függetlenné vált afrikai ország az ilo 144. tagja lett. a szavazásra azért volt szükség, mert zimbabwe még nem tagja az ensz-nek.

thaiföld—nagy-britannia

london, 1980. június 6. /upi/ - szithi szavetszila thaiföldi külügyminiszter, aki a brit kormány vendégeként tartózkodik szerda óta londonban, pénteken találkozott lord carringtonnal, a brit diplomácia vezetőjével. áttekintették a nemzetközi helyzet számos kérdését, különös tekintettel a délkelet-ázsiai térség problémáira.

magyar úrhajós - bolgár sajtófogadás

szófia, 1980. június 6. /mti/ - sebestyén jeno szófia magyar nagykövet pénteken a szófia magyar intézetben sajtófogadáson mondott köszönetet azoknak a bolgár újságíróknak, akik az első szovjet-magyar úrrepülés bulgáriai népszerűsítésével foglalkoztak. ugyancsak a magyar intézetben nyílt meg pénteken az interkozmosz című fotókiállítás, amely farkas bertalan csillagvárosi felkészülését mutatja be. a megnyitón jelen volt branimir ormanov bolgár nemzetvédelmi miniszterhelyettes.

Nuu

giscard-barre

párizs, 1980. június 6. /dpa/ - pénteken párizsban nyilvánosságra hozták giscard d'estaing köztársasági elnöknek barre miniszterelnökhöz intézett levelét, amelyben az államfő további hat hónapra megerősíti hivatalában a miniszterelnököt. a levél egyúttal hangsúlyozza, hogy „a nemzetközi válság ellenére tovább kell hatolni a gazdaságfejlesztés érdekében megkezdett uton... párizsi politikai körökben az államfő elhatározását úgy értékelik, hogy giscard d'estaing az 1981-ben esedékes elnökválasztás előtt már nem óhajt változtatást végrehajtani a kormányban.

waldbrunner meghalt

bécs, 1980. június 6. /mti/ - hosszú betegség után, 74 éves korában pénteken bécsben elhunyt karl waldbrunner nyugalmazott osztrák miniszter, a nemzeti tanács egykori elnöke. a második köztársaság politikusainak élvonalához tartozott, nevéhez fűződik egyébek között az osztrák állami ipar megalapozása és felvirágoztatása. az osztrák szocialista párt egyik jelentős vezetőjeként maradandó érdemeket szerzett a párt sikereiben.

sa-sz-tj/gi csr bs

20.24 060680 2285

-.-

sk0081 4 230 mtik1082

dél-afrika - bt

new york, 1980. június 6. /dpa,upi/ - a biztonsági tanács pénteken folytatta a vitát a dél-afrikai helyzetről. az afrikai diplomaták felszólalásaikban élesen elítélték a dél-afrikában alkalmazott tömeges megtorlásokat és a színes bőrűekkel szembeni faji megkülönböztető politikát. követelték továbbá, hogy vessenek véget az apartheid politikának, és bocsássák szabadon a politikai foglyokat.

roelof botha, a dél-afrikai diplomácia vezetője országa belügyeibe való beavatkozásnak minősítette a biztonsági tanács dél-afrikai vitáját.

az afrikai küldöttek a biztonsági tanács tagjai között terjesztett hétpontos munkaokmányban követelik, hogy dél-afrika vessen véget a színes bőrűek elnyomásának, bocsássa szabadon az apartheid-törvények alapján bebörtönzött politikai foglyokat, hagyjon fel a bantuszjánok létrehozását célzó politikájával, szüntesse be a faji megkülönböztetést, és biztosítsa a többségi kormányzást.

df bs

20.25 060680 0980

-.-

sk0082 4 230 mtik1083

szkp - bolíviai kp

moszkva, 1980. június 6. /mti/tasz/ - moszkvában közleményt adtak ki arról, hogy borisz ponomarev, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára pénteken találkozott jorge kolle cuetóval, a bolívia kp központi bizottságának első titkárával és simon reyes-szel, a politikai bizottság tagjával, a központi bizottság titkárával.

a közlemény szerint a bolíviai tárgyaló fél hangsúlyozta, hogy az szkp politikája tökéletesen megfelel a béke és a biztonság érdekeinek, ellenzi az egyesült államok és csatlósai agresszív köreinek cselekményeit, s igyekszik meggátolni az imperialista és hegemonista erők beavatkozását más államok belügyeibe. a bolíviai párt képviselői hangsúlyozták a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testülete konferenciáján tett kezdeményezések jelentőségét, és kijelentették, hogy támogatják az európai kommunista és munkáspártok párizsi találkozójának dokumentumait.

ht csr bs

21.05 060680 0984

-.-

sk0083 4 800 mtik1084

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-0040-ig /1.rész/ budapest, 1980. június 6. /mti/

sk0001 várható események

sk0002 heti várható /szerk. táj.!

sk0003 sosem túl késő

sk0004 nszk - árnyékkormány /1.rész/

sk0005 nszk - árnyékkormány /2.rész/

sk0006 rövid hírek

sk0007 kennedy-reagan /1.rész/

sk0008 kennedy-carter /2.rész/

sk0009 magyar hanglemezsiker - japán

sk0010 cossiga - tv-beszéd

sk0011 vaklárma

sk0012 ohira - szívinfarktus

sk0013 két hír a szovjetunióból

sk0014 ürhajósok /1.rész/

sk0015 ürhajósok /2.rész/

sk0016 izrael-bt

sk0017 két ensz-hír

sk0018 magyar kitüntetés - japán

sk0019 olajadó - egyesült államok

sk0020 iráni konferencia

sk0021 egk - görög-francia

sk0022 dél-korea-japán /1.rész/

sk0023 dél-korea-japán /2.rész/

sk0024 nicaragua - ortega

sk0025 irán - szenátus

Nuu

sk0026 magyar delegáció Kupavnában
 sk0027 afganisztán-pakisztán
 sk0028 úrkisérletek - szovjet sajtó
 sk0029 palesztinok, ciszjordánia, polgármesterek
 sk0030 problémák a hadseregben
 sk0031 jamaica
 sk0032 giscard - spanyol reagálás
 sk0033 irán - baniszadr terve
 sk0034 nszk - za rubezsom /2. rész/
 sk0035 nszk - za rubezsom /1. rész/
 sk0036 kambodzsa: per
 sk0037 ghali-egk
 sk0038 pham van dong-asia weekly
 sk0039 horvát terroristák
 sk0040 nguyen co thach - indonézia
 im bs

21.37 060680 1502

-.-

sk0084 4 800 mtik1085
 mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0041-sk0075
 budapest, 1980. június 6. /2.rész/
 sk0041 brezsnyev - rac
 sk0042 rövid hírek /1. rész/
 bangkok: szerencsétlenség - mexikóváros: tűz - belgrád:
 sk0043 rövid hírek /2. rész/ belgrádi nagykövét
 szófia: ránki dezső
 sk0044 jksz - tagfelvétel
 sk0045 munkáspárt - közös piac /1.r./
 sk0046 munkáspárt - közös piac /2.r./
 sk0047 szadat iszmailiában
 sk0048 közel-kelet
 sk0049 holland kp-kongresszus /1.r./
 sk0050 holland kp-kongresszus /2.r./ /részben szerk. táj.!/
 sk0051 egk - francia-portugál
 sk0052 nszk - egk
 sk0053 kambodzsa - per, törvényrendelet
 sk0054 szovjet békebizottság - sajtóértekezlet
 sk0055 hírek az ndk-ból
 sk0056 reagan - tajvan
 sk0057 fdp-kongresszus
 sk0058 francia és izrael kp - közlemény
 sk0059 szovjet-magy. külügyminisztériumi megbeszélések
 sk0060 nato
 sk0061 baranyai napok schwerinben
 sk0062 kozmosz-1185-1186 (25)
 sk0063 amerikai segély
 sk0064 demirel

Nuu

sk0065 rövid hírek:

berlin: ndk - jemen - ujvidék: unesco
 peking: hua - videla
 peking: huang hua
 sk0066 georges marchais - szkp-üdvözlés
 sk0067 dél-korea - egyesült államok
 sk0068 úrhajósok -2
 sk0069 dél-afrika
 sk0070 indiai nemzet: kongresszus
 sk0071 fdp-kongresszus - 2 /részben szerk. táj.!/
 sk0072 hírek Lengyelországból
 sk0073 vance
 sk0074 giscard-angol, bulga visszhang
 sk0075 közel-kelet
 mh bs

21.37 060680 1442

-.-

sk0085 4 800 mtik1086

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0076-sk0086 /3.rész/
 sk0076 ilo-timmer /2.r./
 sk0077 ilo - timmer /1.r./
 sk0078 rövid hírek:
 párizs: tétényi p
 párizs: magyar úrhajós
 london: montgomery-évforduló - brüsszel: ünnepek
 róma: amendola özvegyének halála
 lisszabon: eanes
 adisz abeba: etiópia-zsibuti
 sk0079 uganda - csucs
 sk0080 rövid hírek:
 genf: zimbabwe - ilo
 london: thaiföld-nagy-britannia
 szófia: magyar úrhajós, bolgár sajtófogadás
 párizs: giscard-barre - bécs: waldbrunner meghalt
 sk0081 dél-afrika - bt
 sk0082 szkp - bolíviai kp
 sk0083 tartalomjegyzék /1. rész/
 sk0084 tartalomjegyzék /2. rész/
 sk0085 tartalomjegyzék /3. rész/
 sk0086 összekapcsolás

mh bs

Nuu

sk0086 4 230 mtik1087

összekapcsolás

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1980. június 6. /mti/ - összekapcsolták a szaljut-6 űrállomással és a sojuz-36 űrhajóval az új szovjet űrhajót, a sojuz-t-2 típusu kozmikus járművet, amely csütörtökön indult próbautjára bajkonurból. az összekapcsolásra moszkvai idő szerint 18 óra 58 perckor került sor, mégpedig részben az új típusu automatikus vezérléssel: előbb 180 méteres távolságra az automatikus fedélzeti számítógép irányította a műveletet, innen viszont malisev és akszjonov kézi vezérléssel fejezte be a manővereket, teljes összhangban az űrkomplexum személyzetével.

a szükséges ellenőrzések után kinyitották az összekötő nyílásokat, és az új űrhajó személyzete átment az űrállomásra, ahonnan csak kedden távozott el farkas bertalan és valerij kubaszov. mint ismeretes, közben popov és rjumin szabaddá tette a műszeres egységnél lévő kikötőnyílást: a nemzetközi expedíció otthagytott űrhajóját, a sojuz-36-ot átvitte az űrállomás másik „kikötőjéhez”,

a sojuz-t-2 személyzete néhány napig marad az űrállomáson, főfeladatuk az lesz, hogy megvizsgálják, miként viselkedik a két űrhajóból és a szaljutból álló űrkomplexum részeként a sojuz új változata. korábban már automatikus vezérléssel egy pilótánélküli sojuz-t űrhajó része volt - több mint három hónapon át - a komplexumnak, ekkor azonban csak egy űrhajó és az űrállomás volt egybekapcsolva. malisev és akszjonov négy napos űrrepülés után tér vissza a földre.

ki/mh bs

22.11 060680 1505

-.-

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: patak károly

kopreda dezső

barabás miklós

- v é g e -

22.20

60.010/15

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1980. június 7.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható események

budapest, 1980. június 7. /mti/

amsterdam: folytatódik a holland kp xxvii. kongresszusa
freiburg: véget ér az fdp rendkívüli választási kongresszusa
bonn: giscard d, estaing ötnapos látogatása kezdődik
tokió: keng piao megkezdí háromnapos látogatását japánban

dl pk

06.44 070680 0325

-.-

sk0002 4 300 mtik1002

waldbrunner meghalt

bécs, 1980. június 6. /mti/ - hosszantartó betegeskedés után -

életének 74. évében - pénteken elhunyt bécsben karl waldbrunner nyugalmazott miniszter, a nemzeti tanács egykori elnöke, a második köztársaság első politikusi garnitúrájához tartozó waldbrunner nevéhez fűződik egyebek között az osztrák állami ipar megalapozása és felvirágoztatása. az osztrák szocialista párt legfelső vezetőségéhez tartozó politikus maradandó érdemeket szerzett mind az ország gazdaságának megszilárdításának, mind pedig a szocialista párt későbbi sikereiben.

sz/gi bs pk

06.45 070680 0594

t

-.-